Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 378 Wydanie P Poznań, sobota dnia 21 sierpnia 1937 Rok 32

Poznań, 20 sierpnia

Głębsze tło sprawy żydowskiej

Istnieją w Polsce ludzie, którzy z różnych przyczyn ubolewają nad tym, że zaostrzyła się sprawa żydowska. Widzą przyczynę tego w „agitacji" politycznej, w namiętnościach rasowych; łudzą się, że fale tych namiętności opadną, że wcześniej czy później nastanie spokój. Ludzie ci nie rozumieją wielkich procesów dziejowych, w których toku pewne zagadnienia występują z żywiołową siłą. Nie rozumieją wielkich konieczności społeczno-gospodarczych, których nie można ani wyminąć, ani załatwić półśrodkami.

Spójrzmy na tę sprawę w szerszej perspektywie, która obejmie doświadczenia innych jeszcze narodów. Oto jest zwyczajnym zjawiskiem, że w społeczeństwach osiadłych, o charakterze rolniczym, rozsadnikami przemysłu i handlu wyższego typu są przybysze z obcych krajów. Odbywała się już wielokrotnie kolonizacja przemysłowa. W wiekach średnich handlem pieniężnym trudnili się Lombardowie; później we Francji przemysł szczepili Włosi, w Prusiech Francuzi (hugenoci), w Polsce najrozmaitsze narody: Włosi, Szkoci, Niemcy itd. To zjawisko normalne, a normalne jego zakończenie na tym polega, że obcy żywioł asymiluje się i zrasta z krajem, w którym się osiedlił.

Ale pewne narody miały silniejszy dopływ obcego żywiołu, który zarówno ze względu na swą masę, jak i właściwości rasowe nie mógł się zasymilować. Takim żywiołem są Żydzi. I w biegu dziejów wytworzył się oryginalny podział pracy: tubylcy zajmują się rolnictwem, pracują na urzędach, służą w wojsku, a obcy opanowują przemysł i handel. W tym opanowywaniu obcych gospodarstw specjalizują się narody, pozbawione oparcia o własne państwo i własną ziemię; obok Żydów można tu jeszcze wymienić Ormian, a poniekąd i Greków (Lewantyńców).

Taki stan może trwać przez wieki. Trwał tak w Polsce, w Turcji, w różnych krajach bałkańskich. Ale w wieku XIX budzi się idea narodowa. W dziedzinie gospodarczej wyraziła się ona w dążeniu do wszechstronnego rozwoju własnego gospodarstwa narodowego, do niezależności gospodarczej. W krajach bardziej jednolitych narodowo sprawa była prosta: przez taryfy celne, premie itd. kraj jakiś odgradzał się od zagranicy i budował własny przemysł. Ten protekcjonizm, który zwyciężył ideę wolnego handlu pod koniec w. XIX, w wieku XX święci coraz nowe zwycięstwa, ogarnia wszystkie kraje.

Ale co mają zrobić narody, w których ważne gałęzie gospodarstwa są w rękach obcych, opanowane przez obcy kapitał i obcy handel? W myśl idei narodowej chcą stworzyć własne, pełne gospodarstwo; chcą opanować wszystkie dziedziny produkcji i wymiany; natrafiając na obcą, często wrogą sobie potęgę gospodarczą, panującą na ich ziemi, rozwijają wewnętrzny protekcjonizm gospodarczy. Niekiedy pozbywają się obcego żywiołu w dość radykalny sposób, jak np. Turcja współczesna Ormian i Greków.

I oto dochodzi do konfliktu. Dążenie wszystkich narodów, by stworzyć pełne gospodarstwo narodowe i wyzwolić się spod obcej gospodarczej przewagi na swej własnej ziemi, uderza mocno w narody pasożytnicze, żyjące z obcych organizmów gospodarczych. Byt tych ostatnich jest mocno zagrożony. Pozbawione podstawy terytorialnej muszą się liczyć z niebezpieczeństwem, że ekspansja rodzimego żywiołu usunie je poza nawias gospodarstwa.

Konfliktu tego nie zdoła żadna siła odwrócić. Rozwój idei narodowej prowadzi logicznie do tego, że zbędni są obcy pośrednicy, którzy gotowi są wyręczać narody „rycerskie" i rolnicze w funkcjach przemysłowo - handlowych. Ta ewolucja szczególnie uderza w Żydów. Chcą oni zdobyć własną podstawę terytorialną, ale nie chcą opuszczać masowo terytoriów, które obsiedli w wielkiej liczbie. Nie chcą opuszczać wybranych przez siebie krajów, między którymi na pierwszym miejscu jest Polska.

Z pełnym poczuciem odpowiedzialności, a nie dla celów agitacyjnych można twierdzić, że Żydzi dążą do całkowitego opanowania gospodarstwa, które jest od nich zależne. Nie ma tu kompromisu, nie ma podziału pracy. Taki stan, by do narodu tubylczego należały niektóre funkcje gospodarcze, a inne do narodu „wybranego", już dzisiaj nie da się utrzymać. Ktoś musi zwyciężyć. Mamy przekonanie, że my będziemy tymi zwycięzcami.

W tych właśnie pierwiastkach tkwi głębsze znaczenie sprawy żydowskiej. Nikt jej sztucznie nie wywołał, nie powstała ona pod wpływem „agitacji". Na konflikt polsko-żydowski złożyło się wiele przyczyn. Źródła jego gromadziły się od wieków. Aż wreszcie musiało przyjść do wybuchu.

ROMAN RYBARSKI.

Międzynarodowe konflikty na Dalekim Wschodzie

Odrzucenie propozycji neutralizacji Szanghaju — O zmianę stanowisk floty mocarstw Wstrzymanie komunikacji rzecznej

Paryż. (PAT). Havas donosi z Waszyngtonu, że rząd Stanów Zjednoczonych zamierza przyłączyć się do Francji i W. Brytanii, celem wspólnego zaproponowania Chinom i Japonii, aby wycofały swe wojska z Szanghaju i zawarły zawieszenie broni.

Rządy Niemiec i Włoch zostały o powyższych zamiarach poinformowane.

Londyn. (Tel. wł.). Rząd angielski w dalszym ciągu czyni starania celem stworzenia jednolitego frontu Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych, ażeby skłonić Chińczyków i Japończyków do wycofania swych wojsk z koncesji międzynarodowej w Szanghaju.

Londyn. (Tel. wł.). Według oświadczenia wysokiego przedstawiciela japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych, Tokio nie przyjmie propozycji brytyjskiej wycofania swych wojsk po utworzeniu strefy neutralnej w Szanghaju. Dzisiejsze naprężone stosunki w Szanghaju nie pozwalają Japonii na przyjęcie tej propozycji.

Szanghaj. (PAT). Władze chińskie zażądały od dowódców zagranicznych okrętów wojennych, aby wycofały się na odległość 8 km od miejsca, w którym są zakotwiczone, w pobliżu odnośnych koncesyj. Chodzi o to, aby ciężka artyleria chińska, która zamierza ostrzeliwać okręty japońskie, nie trafiła we wspomniane okręty.

Dowódca garnizonu brytyjskiego odwiedził mera Szanghaju, któremu oświadczył, że wojska brytyjskie nie pozwolą wojskom japońskim na wkroczenie do odcinka koncesji międzynarodowej, obsadzonego przez Anglików.

Szanghaj. (PAT). Admirał amerykański Yarnell udzielił odpowiedzi na notę chińską, w której władze chińskie zwróciły się do mocarstw, posiadających okręty wojenne w pobliżu Szanghaju, by przesunęły je na inne stanowisko. Admirał oświadczył, iż okręty St. Zjedn. nie zmienią swych stanowisk, dopóki pozostanie w Szanghaju chociażby jeden obywatel St. Zjedn.

Reuter przypuszcza, iż brytyjski admirał Little będzie bronił również prawa utrzymania okrętów brytyjskich tam, gdzie się obecnie znajdują, by zapewnić obronę interesów brytyjskich.

Szanghaj. (PAT). Władze japońskie zwróciły się do przedstawicieli mocarstw w Szanghaju z zawiadomieniem, iż okręty japońskie w ciągu jutrzejszej nocy wstrzymają wszelką komunikację rzeczną w pobliżu konsulatu japońskiego. Oświadczenie to, zdaniem przedstawicieli mocarstw, jest sprzeczne z prawem międzynarodowym i spowoduje prawdopodobnie protest ze strony admirałów.

Obraz walk o Szanghaj

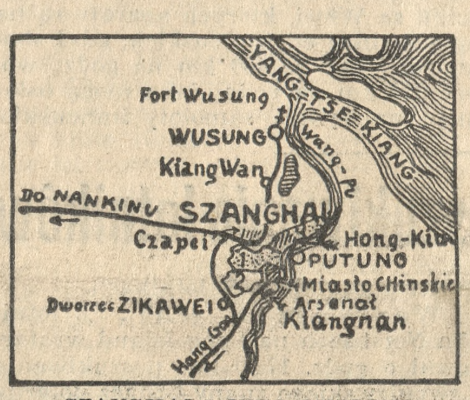

SZANGHAJ I JEGO OKOLICE
Cyfrą „1" oznaczono koncesję międzynarodową, cyfrą „2" koncesję francuską.

Szanghaj. (ATE). Z chwilą przybycia znacznych posiłków, ocenianych ogółem na trzy dywizje, Japończycy podjęli natarcie na odcinku Kiang-Wan-Wusung. Ofensywa ta, jak głosi komunikat japońskiej kwatery głównej, przyniosła już poważne sukcesy.

Celem natarcia japońskiego jest okrążenie wojsk chińskich, znajdujących się w dzielnicach Czapei i Hong-Kiu, które stawiają zacięty opór na pozycjach, zdobytych ubiegłej nocy. Na obu ostatnich odcinkach działalność bojowa ucichła nieco w godzinach popołudniowych, jedynie artyleria obu stron przejawia nadal działalność, a baterie japońskie ostrzeliwały ponownie Putung, gdzie w dalszym ciągu trzymają się oddziały chińskie, zagrażające Japończykom od flanki.

Samoloty japońskie zbombardowały ponownie pozycje chińskie w Czapei. W odwet za zatopienie 6 parowców japońskich Japończycy obsadzili molo China Merchants Steam Navigation Comp. kofiskując równocześnie przycumowane tam holowniki, barki i dżonki. Również magazyn towarowy wspomnianego towarzystwa wraz ze znajdującymi się tam towarami, należącymi częściowo do firm zagranicznych, został zasekwestrowany.

Szanghaj. (ATE). Podczas gdy walki pomiędzy Kiang-Wan a Wusung przybierają pomyślny obrót dla Japończyków, Chińczycy zdołali w dzielnicy Hong-Kiu krótko po północy przerwać linie japońskie i dotrzeć do brzegu rzeki Wang-Pu, na odległość zaledwie 100 m.

Dowództwo japońskie rzuciło wszystkie będące do dyspozycji odwody, czołgi i auta pancerne na ten odcinek frontu. Zgiełk bitwy przeniósł się w bezpośrednie sąsiedztwo koncesji międzynarodowej. Odgłosy kanonady, terkotanie karabinów maszynowych oraz wybuchy min stają się z każdą godziną intensywniejsze. Posterunki międzynarodowe na Garden Bridge zostały poważnie wzmocnione.

Tokio. (PAT). Dzisiaj rano samoloty japońskie bombardowały w okolicach Szanghaju dworzec południowy, arsenał i doki w Kiangnan.

W jutrzejszym wydaniu głównym:

CARLO GOLDONI NA WENECKIM PLACYKU

list z Wenecji — przez dra Luigi Cini

Po zerwaniu stosunków Portugalii z Czechosłowacją

Poseł portugalski przyjechał do Wiednia — Zerwanie stosunków dyplomatycznych epizodem walki dwóch bloków ideowych

Wiedeń (tel. wł.) Poseł portugalski Da Costa Carneiro przyjechał z Pragi do Wiednia, gdzie jest również akredytowany. Sprawami poselstwa Portugalii w Pradze kierować będzie poselstwo włoskie.

Paryż (tel. wł.) Data wyjazdu posła Czechosłowacji w Lizbonie, p. Fiedlera, nie jest jeszcze znaną.

Paryż (PAT). Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Portugalią a Czechosłowacją wywołało duże wrażenie zarówno w kołach dyplomatycznych jak i w prasie francuskiej.

„Matin" zauważa, że fakt ten jest jednym z epizodów nowej fazy w walce dwóch bloków ideowych, a mianowicie: bloku pragnącego utrzymać ład z blokiem marksistowskim, który otrzymuje rozkazy z Moskwy. Tak więc ludzie Kremla, pisze dziennik, kierownicy międzynarodowego marksizmu wprowadzając politykę do prywatnych transakcyj handlowych i to tylko na skutek nieprzychylnych podejrzeń wywierają nacisk na swych sprzymierzeńców, aby wytworzyć moment międzynarodowych komplikacyj w Europie, którego sobie życzą.

Rzym (ATE) Zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Portugalią a Czechosłowacją znalazło żywy oddźwięk w prasie rzymskiej.

„Giornale d'Italia" w artykule redakcyjnym zaznacza, że rząd portugalski podjął energiczną akcję w związku z obrazą swego honoru narodowego. Akcja ta znajdzie zrozumienie wśród większych i mniejszych państw, które biorą udział w polityce nieinterwencji i pragną wzajemnego poszanowania traktatów międzynarodowych.

Obiektywni obserwatorzy — podkreśla „Giornale d'Italia" — będą pamiętali, że wiele czechosłowackiego sprzętu wojennego zostało dostarczonego Hiszpani czerwonej wespół z tymi państwami, które mogą wywrzeć wpływ na decyzję Czechosłowacji. Fakt ten nie jest w zgodzie z polityką nieinterwencji.

Berlin (PAT). Zerwanie stosunków dyplomatycznych Lizbony z Pragą jest tutaj główną sensacją dnia. W sprawie tej prasa niemiecka manifestuje swe sympatie dla Portugalii i ostro krytykuje Czechosłowację, oraz głębsze powody konfliktu widzi w przyjaźni czesko-sowieckiej.

W samym komentarzu „Berliner Tageblatt" podkreśla, że zerwanie stosunków z innym krajem jest krokiem bardzo poważnym, najskrajniejszym z tych, jakie stoją do dyspozycji państwa.

„Lokal Anzeiger" mówi, że argumenty Pragi przeciw dostawom dla Portugalii musiały wywołać tam silną reakcję, były one bowiem w praktyce równoznaczne z podejrzeniem, iż Portugalia zaopatruje w broń gen. Franco. Odrzucając te podejrzenia Lizbona szuka innych przyczyn odmowy, a mianowicie dużych dostaw Czechosłowacji dla „czerwonych przyjaciół".

Międzynarodowy wyścig lotniczy

Istres — Damaszek — Paryż

Paryż (PAT). Międzynarodowy wyścig lotniczy na trasie Istres — Damaszek — Paryż będzie w praktyce pojedynkiem francusko-włoskim, gdyż poza Anglikiem Cloustonem wezmą w nim udział wyłącznie aparaty francuskie i włoskie.

Ze strony Francji występują mianowicie cztery aparaty: znany lotnik Rossi na dwumotorowym samolocie Caudron-Renault, który niedawno zdobył światowy rekord bezwzględnej szybkości, Codos na aparacie Breguet-Gnome, Guillaume na aparacie Pharman-Hispane Suiza, oraz ppłk Francois na czele załogi wojskowej na aparacie 4-motorowym Bloch.

Ze strony włoskiej bierze udział 8 aparatów, z tego 6 typu Savoia-Marchetti s. 79, zaopatrzonych w motory Isotta-Franchini, Alfa-Romeo, lub Fiat oraz dwa aparaty Fiat b. r. 20.

Pomiędzy zawodnikami włoskimi znajduje się por. Bruno Mussolini, który wraz ze znanym lotnikiem i zdobywcą szeregu międzynarodowych rekordów lotniczych kpt. Bisco startuje na jednym z aparatów Savoia-Marchetti.

Trasa lotu wynosi ogółem 6.190 km, czyli nie wiele więcej niż odległość Paryż — Nowy Jork. Zwycięska załoga zdobędzie nagrodę w wysokości 1½ miliona frankow, druga milion franków i trzecia pół miliona franków. Jedną z charakterystycznch cech regulaminu zawodów jest to, że są one dostępne tylko dla zawodników, zapisanych do zawodów Paryż — Nowy Jork.

Na 26 zgłoszonych aparatów weźmie jednak udział w zawodach tylko 13 na skutek niewykończenia aparatów lub też z innych powodów, tak np.: lotnik amerykański Mattern nie weźmie udziału w zawodach, gdyż został wyznaczony przez rząd Stanów Zjednoczonych do kierowania poszukiwaniami zaginionej załogi samolotu Lewoniewskiego.

Lotnicy włoscy zamierzają leciec grupami, aby w ten sposób nie starając się o rekordy indywidualne wykazać regularność lotu. Faworytami wyścigu są Włosi, których aparaty są na ogół szybsze od francuskich, gdyż mogą rozwinąć do 400 km na godz., wobec 370 km na godz., jaką mogą osiągnąć najszybsze samoloty francuskie.

Niepogoda utrudnia poszukiwania lotników

Moskwa. (ATE). Ze stacji polarnej „Biegun Północny" donoszą, że pogoda jeszcze bardziej się popsuła. Bez przerwy pada deszcz. Gęste chmury zupełnie przesłaniają pole widzenia. W takich warunkach zarówno wykorzystanie stacji „Biegun", jako bazy dla poszukiwań Lewoniewskiego, jak również i same poszukiwania stają się niemożliwe.

W Moskwie dotychczas w związku z zaginięciem Lewoniewskiego panuje zdenerwowanie. Tłumy rozchwytują dzienniki szukając daremnie wiadomości o zaginionych lotnikach.

Waszyngton. (PAT). Z lotniska Nortbeach na Long Island wystartował o godz. 17.30 na poszukiwania Lewoniewskiego znany badacz polarny sir Hubert Wilkins. Pierwszym etapem lotu jest Toronto. Ekspedycja Wilkinsa składa się z czterech ludzi. Zasięg jego samolotu obliczają na 6.500 km. Ekspedycja zamierza założyć bazę w ujściu rzeki Coppermine.

Moskwa. (PAT). W ciągu dnia wczorajszego nie przyjęto żadnych sygnałów samolotu Lewoniewskiego.

Zajścia z nar.-socjalistami w Austrii

Wiedeń. (PAT.) Wiedeński oddział korpusu szturmowego „Frontu Ojczyźnianego" w czasie pobytu w miejscowości Villach w Karyntii złożył wieniec na miejscowym pomniku ku czci poległych na wojnie. Wieniec ten został wkrótce usunięty przez miejscowych narodowych socjalistów.

Członkowie korpusu odnaleźli go po pewnym czasie w jednej z miejscowych restauracyj, przy czym aresztowano grupę znajdujących się tam narodowych socjalistów.

Na skutek rozporządzenia władz zamknięto ową restaurację, w której znaleziono obfity materiał propagandowy oraz instrukcje i wskazówki do wykonywania zamachów bombowych.

Wiedeń. (PAT.) W Insbrucku miało dojść do demonstracyj publicznych przeciwko kilku księgarniom, które wystawiły książkę Hitlera „Mein Kampf". Na skutek groźnej postawy tłumu księgarze musieli usunąć książki.

Ze względu na powtarzające się zajścia przed księgarniami, sprzedającymi książkę „Mein Kampf", w kołach poinformowanych przypuszczają, że rząd austriacki mimo przyrzeczenia na skutek zawartej ostatnio ugody prasowej z Niemcami, będzie zmuszony pod naciskiem opinii publicznej wydać zarządzenie, zabraniające sprzedaży tego dzieła.

Wiedeń. (PAT.) Rozpoczął się w Grazu proces przeciwko 31 narodowym socjalistom, oskarżonym o wykroczenia przeciwko nowej ustawie o ochronie państwa. Proces ten, obfitujący w duży materiał obciążający oskarżonych, ma potrwać około tygodnia.

Rzemieślnicza produkcja części samochodowych

Katowice. (AJS). Wielkie zainteresowanie wywołała w swoim czasie wiadomość o zamierzonym podjęciu przez rzemiosło ziem zachodnich produkcji popularnych samochodów typu tzw. „ludowego", przystosowanego zarówno ceną jak i wytrzymałością do warunków polskich. Sprawa ta wkrótce ucichła. Odbywały się jednak na ten temat dalsze rozmowy z komisją motoryzacyjną.

Ostatecznie stanęło na tym, że warsztaty rzemiosła branży metalowej a szczególniej precyzyjne ślusarnie podejmą produkcję części samochodowych dla koncesjonowanych montowni krajowych, opartych o ciężki przemysł.

Na razie produkcję tę podejmą warsztaty rzemieślnicze Poznańskiego, Śląska i Krakowskiego jako najlepiej w tym kierunku już wyposażone i miejscami pewne części produkujące, a które łatwo mogą uzupełnić swoje wyposażenie techniczne.

Poseł Sommerstein interweniuje

Warszawa. (Tel. wł.). Poseł Sommerstein interweniował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w sprawie prześladowań Żydów obywateli polskich na Śląsku Opolskim.

Tenże sam poseł interweniował w województwie białostockim w sprawie zajść w Czyżewie, gdzie spłonęły 4 domy żydowskie oraz w Ostrowi Mazowieckiej. (w)

Wiadomości

Rząd norweski zamierza wysunąć kandydaturę min. Edena do pokojowej nagrody Nobla na rok bieżący.

*

Donoszą z Hagi, że księżna następczyni tronu Juliana oczekuje potomstwa w drugiej połowie grudnia.

*

Litewska flota wojenna poniosła poważną stratę, gdyż jedyny statek wojenny „Prezydent Smetona" został w czasie wielkiej burzy koło Kłajpedy wyrzucony na brzeg i poważnie uszkodzony.

*

Regent Węgier, admirał Horthy zachorował na lekką influenzę.

*

Znana gwiazda filmowa Katharine Hepburn poślubi w najbliższym czasie przemysłowca filmowego Howarda Hughesa.

*

60-letni kapitan Schwimmbach przepłynął Ocean Atlantycki w 10-metrowej łodzi. Kapitan płynął z Lizbony via wyspy Azorskie do Nowego Jorku i był w drodze 57 dni.

*

Senat St. Zjedn. uchwalił projekt ustawy zabraniającej sprzedaży produktów przemysłowych, będących wytworem pracy dzieci poniżej lat 16.

*

Płk. Adam Koc ma w najbliższych dniach wyjechać na wywczasy do Montecatini

Arabowie gotują powstanie

Londyn. (PAT). „Daily Herald" donosi z Jerozolimy o przygotowaniu nowych rozruchów arabskich w Palestynie. Do Damaszku miało się zjechać 40 przywódców zeszłorocznego powstania Arabów palestyńskich, którzy na podstawie dokładnych map i informacyj, zebranych przez specjalny wywiad o ruchach wojsk brytyjskich w Palestynie, opracowują obecnie szczegółowo organizację nowego powstania. Na obszarze całej Palestyny jaczejki terrorystyczne czynić będą przygotowania w oczekiwaniu hasła wybuchu powstania.

Losowanie bonów Funduszu Inwestycyjnego

Urząd Długów Państwa komunikuje, że w dniu 19 sierpnia 1937 r. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone nr. nr.: 12134, 14252, 20574, 26542 33833, 36417 i 39254.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 20. 8. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była niejednolita.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe odcinki — 61,—, natomiast ofiarowano drobne po 59—60,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 57,75; 4½% złotowe listy zast. ofiarowano po 57,75. W końcu płacono za 4% listy zast. konwert. 50,50—50,75.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 105,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 61,— P.

5% państw. poż. konwers. drobne odc. 59—60,— O.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8.9141 zł za 1 dol.) 57,75 +

4½% złotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 57,75 O.

4% listy zast. konwert. ostemp. P. Z. K. 50,50—50,75 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 105,— P.

Tendencja niejednolita.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 20. 8. 1937 r.

STANDARTY: Pszenica 742 g/l.

Ceny transakcyjne:	
Żyto nowe zdatne do przemiału 75 tonn	23.25
Ceny orientacyjne:	
Żyto nowe zdatne do przemiału	22.50— 22.75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	30.00— 30.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 673—678 g/l.	17.50— 18.00
Jęczmień 700—717 g/l.	18.50— 19.75
Usposobienie słabe.	
Owies nowy	18.25— 19.00
Usposobienie stałe.	
Mąka żytnia gat. I 0-50%	32.50— 33.00
Mąka żytnia gat. I 0-65%	31.00— 31.50
Mąka żytnia gat. II 50-65%	24.00— 24.50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszen. gat. I wyc. 0-30%	49.75— 50.25
Mąka pszenna gat. I 0-50%	45.75— 46.25
Mąka pszen. gat. I-A 0-65%	43.75— 44.25
Mąka pszenna gat. II 30-65%	40.75— 41.25
Mąka pszenna gat. II-A 50-65%	36.75— 37.25
Mąka pszenna gat. III 65-70%	34.75— 35.25
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	16.75— 17.25
Otręby pszenne grube stand.	18.00— 18.25
Otręby pszenne średnie stand.	17.25— 17.50
Otręby jęczmienne	15.50— 16.50
Rzepak zimowy	55.00— 57.00
Gorczyca	34.00— 36.00
Groch Wiktoria	23.00— 25.00
Mak niebieski	70.00— 73.00
Makuch lniany w taflach	25.25— 25.50
Makuch rzepak. w taflach	20.25— 20.50
Makuch słon. w taflach 42—43%	24.75— 25.50
Śrut Soja	27.00— 28.00
Słoma pszenna luzem	3.15— 3.40
„ pszenna prasowana	3.65— 3.90
„ żytnia luzem	3.50— 3.75
„ żytnia prasowana	4.25— 4.50
„ owsiana luzem	3.55— 3.80
„ owsiana prasowana	4.05— 4.30
„ jęczmienn luzem	3.20— 3.50
„ jęczmienna prasowana	3.75— 4.00
Siano zwykłe luzem	6.35— 6.85
„ zwykłe prasowane	7.00— 7.50
„ nadnoteckie luzem	7.45— 7.95
„ nadnoteckie prasowane	8.45— 8.95

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 3481.3 tonn. w tym żyta 1432 tonn. pszenicy 431 tonn. jęczmienia 231 tonn. owsa 180 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań. 20. 8. 1937 r.

Spędzono: wołów 1, buhajów 11, krów 16, cieląt 115, owiec 7, świń 300, prosiąt 178, razem 628 zwierząt.

Awangarda żniwna studentów niemieckich

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego)

Berlin, 19 sierpnia.

Na wszystkie sposoby walczy Rzesza hitlerowska z brakami gospodarczej autarkii.

Niedostatkowi surowców zagranicznych stara się zaradzić przy pomocy oszczędnej gospodarki surowcowej i puszczono nawet w ruch publiczną akcję wśród ludności celem zbierania wszelkich odpadków w gospodarstwie.

Podobnież zaapelował rząd do dobrej woli społeczeństwa, gdy w związku z przeprowadzoną obecnie intensyfikacją rolnictwa zabrakło tego lata sił roboczych na wsi do żniw. Wśród dobrowolnych kandydatów do prac rolnych zgłosiła się w pierwszej linii młodzież akademicka. I tak przy pomocy blisko 10 tysięcy studentów i studentek otrzymało tego roku rolnictwo niemieckie wydatną ulgę.

Wszakże przyjmując tę ofiarną służbę na rzecz „planu czteroletniego", potrafił rząd wyzyskać pobyt wiejski młodzieży w innym jeszcze kierunku, politycznym.

Ustalony bowiem został od razu taki plan rozmieszczenia młodzieży po wsiach, by zużytkować walory ideowe akademików zarówno dla urabiania wiejskich mas ludowych w duchu nowego reżimu, jak dla zapoznania samej młodzieży z zagadnieniami rasowymi i demograficznymi wsi niemieckiej. Przy tym położono szczególny nacisk na rozlokowanie studentów niemieckich w pasie pogranicznym na kresach wschodnich Rzeszy, aby tu pod jednakowym kierownictwem duchowym połączyć fizyczną pracę na roli z pracą na rzecz niemczyzny.

Powiat złotowski, zakątek najbardziej polski pod względem ludnościowym na pograniczu polsko-niemieckim, otrzymał kontyngent blisko 1.000 studentów i studentek z uniwersytetu berlińskiego. W podobnych zwartych grupach terytorialnych przybyli również studenci z innych uczelni, np. młodzież hamburska do powiatu człuchowskiego, akademicy z Lipska w dorzecze Noteci.

Poszczególne oddziały studenckie luzowane były w pracy po 4-tygodniowym pobycie na wsi. Studentki niezdolne do cięższych robót fizycznych, objęły na czas żniw opiekę nad dziećmi organizując prowizoryczne szkółki freblowskie. Każdy uczestnik rozpoczynać musiał swą pracę krótkim kursem przeszkoleniowym, — „by zapoznać się z problemami graniczno-politycznymi i ludnościowymi", jak opiewa objaśnienie.

Nie ulega zatem wątpliwości, że owa „pomoc żniwna" miała swe szczególne oblicze polityczne, tym bardziej znamienne właśnie tego roku, że ze strony niemieckiej zwraca się wzmożoną uwagę na położenie ludności pogranicza. Jeśli przy tym zważyć, że ogólna liczba zgłoszeń studenckich wyniosła tego lata ok. 10 tysięcy, to znaczy, że każdy szósty słuchacz wyższych szkół w Rzeszy objęty został tą akcją, widać, jak szerokie koło młodej inteligencji niemieckiej wciągnięte zostało w pracy na rzecz niemczyzny na wschodzie.

Jest w przytoczonej „akcji żniwnej" ten sam motyw polityczny, który dyktował wprowadzenie do studiów akademickich w Rzeszy tzw. semestru wschodniego, czyli obowiązku odbycia przynajmniej pewnej części studiów uniwersyteckich na jednej z uczelni wschodu.

Jest poza tym znane skąd inąd dbałość czynników rządowych Rzeszy o ziemie kresowe, która nie tylko podnosi atrakcyjność tych ziem w stosunku do reszty Rzeszy, ale oddziaływa i poza granicą, na drugą stronę.

B. L.

Po zamordowaniu dyktatora Iraku

W nocy z 11 na 12 sierpnia zamordowany został na lotnisku w Mosulu, przez żołnierza pełniącego wartę, szef sztabu generalnego Iraku Bekir Sidky-pasza. Wraz z nim zginął szef irackiego lotnictwa gen. Mahmud Ali Jewfud, który chciał własnym ciałem osłonić swego zwierzchnika a zarazem zawoalowanego dyktatora Iraku przed strzałami zabójcy.

Następstwa tego zabójstwa nie dały długo na siebie czekać. W kilka dni później ustąpił rząd Hikmata Sulejmana, będący ekspozyturą Bekira, a nowy gabinet utworzył senator Czemil Madfai. W skład nowego rządu weszło wielu dawnych polityków irackich, usuniętych od władzy przez Bekira po udałym zamachu stron z końca października ub. roku. Mielibyśmy więc do czynienia w Iraku z nowym przewrotem politycznym z pewnością nieobojętnym dla interesów Anglii zarówno w Iraku jak i na całym Bliskim Wschodzie.

Irak został utworzony po wojnie światowej na terenie odebranej Turcji starożytnej Mezopotamii. Oddano go w r. 1919 pod mandat Anglii, która osadziła na tronie w Bagdadzie Fejsala, syna króla Hedżasu Husseina, za oddane jej znaczne usługi podczas walk z Turcją. Był to tzw. mandat kategorii A, to znaczy, że w spełnieniu pewnych warunków i po zorganizowaniu wewnętrznym państwa miał Irak uzyskać pełną niepodległość. Tak się też stało choć z pewnym opóźnieniem i ze znacznymi oporami ze strony Anglii, dla której mosulska nafta przedstawia niepoślednią wartość.

Mimo wypełnienia przez Irak wszystkich warunków Anglia wymogła w r. 1926 na królu Fejsalu zgodę na przedłużenie mandatu brytyjskiego o dalsze 25 lat. Wkrótce jednakże wrzenie polityczne i rozruchy w Iraku zmusiły Anglię do zrzeczenia się mandatu. 30 czerwca 1930 r. między Anglią i Irakiem stanął układ, który zniósł mandat i który ustalił warunki „wieczystego sojuszu i przyjaźni" między obu krajami. Układ ten stał się później wzorem dla podobnego układu angielsko-egipskiego i francusko-syryjskiego, obu zawartych w roku ubiegłym.

Dziś Irak jest państwem całkowicie niepodległym i został nawet w r. ub. wybrany na 3 lata do Rady Ligi Narodów jako przedstawiciel tzw. państw wschodnio - azjatyckich (Turcja, Irak, Iran i Afganistan). Wpływy brytyjskie są tam jednak oczywiście bardzo silne i właśnie wpływom tym poważnie zagroził rozwój sytuacji politycznej w Iraku po zeszłorocznym zamachu stanu. To też obecne zmiany polityczne i powrót na arenę dawnych polityków, związanych z Anglią wspomnieniami wspólnej walki z Turcją i dawnej współpracy, jest prawdopodobnie bardzo Anglii na rękę i kto wie, czy go nawet w mniejszej lub większej mierze nie inspirowały pewne czynniki brytyjskie.

Ostatnio zamordowany Bekir Sidky-pasza, z pochodzenia Kurd, wybił się w r. 1933 przez krwawe stłumienie powstania na północy kraju chrześcijańskich Asyryjczyków. Od tego czasu rosła stale jego popularność w wojsku, którą zdyskontował 29 października r. ub., zmuszając przy pomocy bezwzględnie sobie oddanego lotnictwa

GEN. BEKIR SIDKY
zamordowany szef sztabu Iraku.

króla Ghasiego (syna i następcę Fejsala) do udzielenia dymisji umiarkowanemu rządowi Jassina-paszy i do powierzenia władzy nacjonalistycznemu rządowi oddanego Bekirowi Hikmata Sulejmana. Podczas przewrotu zamordowany został z rozkazu Bekira główny jego przeciwnik minister wojny Dżafar-pasza, a b. premier i szereg ministrów zostało zmuszonych do opuszczenia kraju.

Rządzący za pośrednictwem Hikmata Sulejmana Bekir Sidky-pasza kierował polityką iracką w duchu wybitnie antyangielskim. Uważał, że najlepiej będzie dla Iraku, jeśli we wszystkich sprawach obchodzących Anglię na Bliskim Wschodzie będzie jej podstawiał nogę. On to właśnie, jeszcze nie będąc u władzy, wysłał do Palestyny Fauzi-el-Kanakdzi'ego, który zorganizował powstanie Arabów palestyńskich, wspomagane później przez Bekira bronią i pieniędzmi. Ostatnio w sprawie podziału Palestyny Irak zajmował, jak wiadomo, stanowisko najbardziej nieprzejednane ze wszystkich państw arabskich.

Śmierć najsilniejszej niewątpliwie indywidualności politycznej w Iraku i do tego tak wrogiej Anglii może polityce brytyjskiej ułatwić sytuację zarówno w Iraku, jak i w Palestynie i na całym Bliskim Wschodzie.

FAKTY i OCENY

Wywiad płka Kowalewskiego

W prasie „sanacyjnej" pojawił się wywiad (ogłoszony także przez radio) z „szefem sztabu" „OZN" płkiem Kowalewskim.

Po wstępnych frazesach o zaufaniu społeczeństwa, dobrej woli itp., płk Kowalewski, jako zadanie „OZN-u" określił „wprowadzenie jak najszerszego ogółu obywateli do czynnego życia w państwie". Metody oraz zasad, na jakich by to miało być zrobione, płk Kowalewski nie przedstawił. Według niego bowiem kolejność życiowa jest zawsze taka: „najpierw powstaje prąd zagadnień, potem organizacja i program".

„Zjednoczenie — mówił płk Kowalewski — nie jest celem samo w sobie. Przez zjednoczenie chcemy uzyskać przewagę moralną i polityczną, aby móc pchnąć naprzód rzeczywistość polską i dojść do naszego celu ostatecznego — musimy Polskę podciągnąć wzwyż."

Jak widzimy, w tej części wywiadu nie powiedział płk Kowalewski nic nowego. Nie wyszedł poza ogólniki, którymi kierownicy „OZN" posługują się w stosunku do społeczeństwa.

Ale oto druga część wywiadu. Idzie o to na kim „OZN" się opiera:

„Granice obozu można by wytyczyć albo na prawo — wtedy powstanie front ludowy, albo na lewo — wtedy powstanie front „narodowy" — mówił płk Kowalewski. Ale jeśli granice te wytyczymy szeroko i na lewo i na prawo — wtedy dopiero będziemy mieli front zjednoczenia.

„Powszechny dziś w Polsce radykalizm rozszerza nasze granice bardzo daleko na lewo. Nacjonalizm instynktów narodu polskiego rozszerza nasze granice nie mniej daleko na prawo.

„Pułkownik zamyślił się, a potem jakby w formie wyjaśnienia dodał:

„— Widzi pan, wynika to ze specjalnej sytuacji, jaka w Polsce istnieje. Polska jest krajem, w którym ugrupowania narodowe mają skrajnie radykalny program gospodarczy i społeczny, a największa partia radykalna, partia socjalistyczna, jest przecież narodowa, gdyż pierwszym słowem jej oficjalnego tytułu jest słowo „Polska"."

Jak widać, płk Kowalewski w sposób bardzo uproszczony patrzy na różnice między tym co jest na prawo, a co na lewo w społeczeństwie, używając już jego określeń. Ale nie tylko to. Ostatnie jego wynurzenia sprawiają wrażenie oferty pod adresem stronnictw politycznych, oferty o szerokiej skali, ze specjalnym może gestem pod adresem PPS.

Słowem — nowe wydanie, starej koncepcji „wachlarza politycznego", uosobionego ongiś w BBWR. Koncepcji, która już raz zbankrutowała.

Płk. Sławek i „OZN"

Stosunek grupy pułkowników do „OZN" nie przestaje schodzić z łamów prasy. Obecnie znowu wileński „Kurier" Powszechny" zajmuje się osobą płka Sławka.

M. in. czytamy:

„Z najbardziej miarodajnego źródła dowiaduję się, co następuje: Płk Sławek nie jest zwolennikiem OZN. Wprost przeciwnie. Jest zdecydowanym przeciwnikiem wszelkich poczynań OZN. Jak nas informują, płk Sławek obecnie przystępuje do — na szeroką skalę zakrojonej — akcji politycznej. Na wiadomość o tym „konserwa", a przede wszystkim podobno książę Janusz Radziwiłł, zwrócił się listownie do płka Sławka proponując współpracę swoją i swojego stronnictwa. Płk Sławek miał na tę propozycję udzielić odpowiedzi odmownej.

„Płk Sławek zdaje sobie sprawę, że tak PPS, jak Str. Ludowe nie są do niego przychylnie ustosunkowane, jednakże bierze pod uwagę i inne czynniki, które mogą zaważyć na szali.

„W każdym razie płk Sławek na żadną współpracę z „OZN" nie pójdzie!

„Akcję swą płk Sławek rozpocznie od Krakowa, a to z tych powodów: 1) tu koncentruje się największa ilość jego współpracowników i przyjaciół i 2) Kraków jest miejscem wypadowym blisko położonym siedziby płka Sławka, a mianowicie Racławic."

Lewicowo-„sanacyjny" „Kurier Powszechny" doradza płk. Sławkowi, aby jako „mąż srodze życiowo doświadczony" wrócił tam, skąd wyszedł, to jest do obozu demokratycznego.

Niewiadomo, czy p. Sławek posłucha tej rady.

Interesy „Strzelca"

Donosiliśmy, że oddziały „Strzelca" w Tarnowie i Dębicy wydzierżawiły Żydom koncesje na sprzedaż trunków. Okazuje się, że to nie koniec. Jak donosi „Słowo" — „Strzelec" w Wilnie dostał koncesję na salę miejską (największą w Wilnie), którą wydzierżawił Żydowi (kino „Mars"). „Strzelec" w Zgierzu wydzierżawił Żydowi koncesję na sprzedaż trunków.

A ile jest jeszcze takich wypadków, o których nie wiemy?

Jak widzimy, „Strzelec" umie robić „dobre" interesy. Trzeba dodać, że o koncesje jest mu łatwiej, niż innym organizacjom.

Żydzi do Abisynii

Żydowska lwowska „Chwila" przynosi następującą depeszę z Londynu:

„Poruszenie wywołała w tutejszych kołach wiadomość, podana w formie sensacyjnej przez prasę angielską, iż równocześnie z sesją Ligi Narodów, która na jesieni zajmie się sprawami palestyńskimi, została zwołana międzynarodowa konferencja poświęcona również problemowi palestyńskiemu. Inicjatorami tej konferencji są przedstawiciele państw, które mają specjalne zainteresowanie w emigracji Żydów.

„Równocześnie niepozbawiona znamienności jest wiadomość prasy londyńskiej, że na konferencji wspomnianej wystąpi Mussolini z planem rozwiązania kwestii żydowskiej, idącym w kierunku zaofiarowania Żydom przez rząd włoski części Abisynii dla skolonizowania tam większych mas żydowskich."

Wiadomość powyższą notujemy z obowiązku dziennikarskiego. Gdyby zapowiedzi te miały się spełnić otworzyłyby się bardzo pojemne tereny dla emigracji żydowskiej.

W manewrach armii włoskiej wzięli udział król i Mussolini. Na zdjęciu od prawej: Mussolini, król Wiktor Emanuel, książę d'Aosta, książę Umberto i marsz. Balbo.

Po jedenastu miesiącach życia za frontem czerwonym

Zajęcie Bilbao przez wojska narodowe oswobodziło cały szereg działaczy katolickich zmuszonych przez długie miesiące ukrywać się przed siepaczami czerwonych rządów. Wśród osób w ten sposób oswobodzonych znajduje się również o. Manuel Grana, jeden z najwybitniejszych dziennikarzy hiszpańskich, b. współpracownik „El Debate", założyciel i kierownik hiszpańskiej szkoły dziennikarzy katolikich. O przeżyciach swoich za frontem czerwonym opowiada on obecnie na łamach londyńskiego „The Universe" wiele ciekawych szczegółów.

Kończyły się właśnie letnie wykłady uniwersyteckie w kolegium Cantabrio w Santanderze, gdy w dniu 20-go lipca roku zeszłego, kolegium to zostało przez czerwonych zajęte i wszystkie przebywające w nim osoby rozpędzone. Przed domem, w którym o. Grana i towarzysze szukali schronienia, leżały już trupy kilku ich przyjaciół. Sam dom był kilkakrotnie plądrowany i wszyscy zwątpili, czy wyjdą stamtąd żywymi. O. Grana udało się jednak ukryć w małym domku na przedmieściu, a stamtąd po wielu trudach przedostać do Bilbao, gdzie prześladowania były mniej okrutne.

W Santanderze już w pierwszych dniach zajęto wszystkie z wyjątkiem klasztoru sióstr miłosierdzia, budynki i zakłady kościelne. Plądrowano świątynie, ładując zrabowanymi przedmiotami kultu samochody ciężarowe i wszelkiego rodzaju powozy. Co dnia znajdowano trupy kapłanów i zakonników skrytobójczo pomordowanych.

O wrażeniach swoich po zajęciu Bilbao przez wojska narodowe o. Grana tak opowiada:

„Przeżywszy w u[illegible]u jedenaście miesięcy, znów stałem się wolnym i znów otwarcie mogłem stanąć przy ołtarzu. Domyślacie się, z jaką gorliwością odprawiałem mszę św. w podzięce Bogu za oswobodzenie miasta. Jedenaście miesięcy życia zakonspirowanego, w ukryciu przed grozą czerwonej milicji, której bluźnierstwa słyszało się bez końca, będąc świadkiem najgorszych profanacyj i — oto pierwsze moje zetknięcie się z oddziałami narodowymi.

„Po raz pierwszy zobaczyłem wówczas żołnierzy z insygniami religijnymi. Wielu z nich miało na szyi medaliki na łańcuszkach, inni mieli je wprost na mundurze. Na wielu sztandarach jaśniały obrazy lub imiona świętych.

„Oddziały te uczestniczyły we mszy św. z największym nabożeństwem dziękując Bogu za odniesiony sukces i modląc się za spokój dusz poległych na froncie towarzyszy.

„W nabożeństwie uczestniczył także pewien kapłan, którego kule czerwonych milicjantów uczyniły ślepcem na zawsze. Był on jedną z tych 800 ofiar, które marksiści uwięzili i męczyli na okręcie zamienionym w więzienie od chwili pierwszych ataków powietrznych na Bilbao. Trzykrotnie kapłana tego trafiła kula w głowę i cudem wprost pozostał on przy życiu. Organa wzroku i powonienia utracił on jednak na zawsze." (KAP)

U osób, prowadzących siedzący tryb życia i nadmiernie odżywianych, szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa,** stosowana rano na czczo, powoduje wydajne wypróżnienie, szybko usuwa nagromadzone w przewodzie pokarmowym gazy, wpływa dodatnio na obieg krwi i sprowadza spokojny sen. Zal. przez lek.
Tg 21 364

Zmiana starosty powiatu sępoleńskiego

Sępólno Kraińskie. (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy starosta Ornass opuszcza w krótkim czasie nasz powiat, przechodząc na emeryturę. Jako następcę wymienia się obecnego wicestarostę pow. bydgoskiego, p. Robakowskiego. Tym samym opuści grono starostów ostatni starosta-Pomorzanin.

Przeciw kongresowi wolnomyślicieli w Brukseli

Moskiewskie projekty zorganizowania w najbliższym czasie w Brukseli międzynarodowego kongresu bezbożnictwa natknęły się w Belgii na ostry sprzeciw społeczeństwa.

Pierwsza uderzyła na alarm prasa, obecnie zaś akcja przeciw projektowanemu kongresowi coraz szersze zatacza kręgi. Ostatnio członkowie belgijskiej partii katolickiej zwrócili się do kierownictwa stronnictwa z żądaniem, by wymogło na rządzie zakaz tego kongresu. W dotyczącym tej sprawy memoriale podkreśla się fakt, że komunizm przez zamierzony kongres bezbożniczy dąży do urzeczywistnienia swego planu zniszczenia cywilizacji i twierdzenie to popiera licznymi dowodami.

W r. 1936 sowieckie nici kierowały robotą wywrotową w Hiszpanii, Francji, Belgii, Holandii, Czechosłowacji, w Północnej i Południowej Ameryce. Na same tylko opłaty pocztowe przesyłek propagandowych bezbożnicy sowieccy wydatkowali sześćset tysięcy rubli. Koszty te na przyszłość ma pokrywać rząd sowiecki, a osiągnięte w ten sposób oszczędności mają być użyte przez bezbożników na dalsze wzmożenie propagandy.

Na cele kongresu brukselskiego centrala bezbożników w Moskwie przeznaczyła 100 tysięcy rubli. (KAP)

Słońce stoi pod znakiem NIVEA!

KREM NIVEA od zł. 0,40 — 2,60
OLEJEK NIVEA od zł. 1,— — 3,50

— to znaczy: idealna pogoda do opalania cery w słońcu na ciemny brąz. Korzystajmy ze słońca ilekroć mamy okazję, ale nie zapominajmy przytem o korzystaniu także z Kremu NIVEA ile tylko możemy. Niema lepszego połączenia jak słońce i NIVEA: dla zdrowia, dla pięknie opalonej cery a także dla kieszeni, gdyż Krem NIVEA można już nabyć w oryginalnych opakowaniach począwszy od 40 groszy.

Pebeco Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pg 29 412/13-N. 968/1016

Nowy zamach na emerytury?

Jak już podaliśmy, prace nad nowym budżetem na rok 1938/39 już się rozpoczęły. Najważniejszym zagadnieniem budżetowym jest sprawa uposażeń urzędniczych.

Jak podaje „Wieczór Warszawski", równocześnie z preliminarzem budżetowym ma być przedłożony Sejmowi projekt nowej ustawy uposażeniowej. Ustawa ta ma się opierać na dwóch zasadniczych zmianach, a mianowicie:

„1) Podstawa uposażeń ma być zmieniona w ten sposób, że zasadnicze uposażenia będą zmniejszone, natomiast zwiększone będą rozmaite dodatki. W ten sposób pracownicy państwowi na razie nic nie stracą, bo będą otrzymywać dotychczasowe pensje. Natomiast zmniejszy się podstawa do wymiaru emerytury, a w konsekwencji także sama emerytura. Zmiana ta ma na celu redukcję budżetu emerytur. Jak się odniesie Sejm do tych poczynań — to jest rzeczą przyszłości.

„2) Nowa ustawa ma przywrócić podatek dochodowy od uposażeń urzędniczych, zniesiony przez tzw. reformę jędrzejewiczowską z 1934 r. W miejsce pobieranego obecnie podatku specjalnego, który kończy się z dniem 31 marca 1938 r., przyszedłby zatem stały podatek dochodowy. Jak słychać, podatek ten ma być niższy od podatku specjalnego. Jednak te pogłoski nie budzą zadowolenia w kołach urzędniczych, które spodziewały się, że po dwuletnim okresie obowiązywania podatku specjalnego powrócą do dawnych uposażeń, i tak już — na niższych stopniach — bardzo skromnych."

Krótko mówiąc — ma się do czynienia z nowym zamachem na emerytury.

„Heil Sieg" pana komendanta

Z Sępólna Kraińskiego nadsyłają nam następującą wiadomość:

Wielkie oburzenie w naszym mieście wywołało wystąpienie p. Jakuba Makowskiego, działacza miejscowego „sanacji" i zarazem komendanta Związku Rezerwistów koła Sępólno-Kr., który wieczorem dnia 16 sierpnia br. po wypiciu znacznej ilości alkoholu, zgromadziwszy kilku wyrostków niemieckich, kroczył w pochodzie ulicami: Gen. Hallera, Sienkiewicza, Nowy Rynek i wykrzykiwał z przerwami „Heil", a jego godni towarzysze chórem okrzykiwali „Sieg".

Widocznie p. komendant zapomniał się i pomyślał, że znajduje się już poza granicą Rzeczpospolitej. (kw)

Zjazd „Jungdeutsche Partei"

Z Gniezna piszą nam:

W ubiegłą niedzielę w Polskiej Wsi, powiatu gnieźnieńskiego odbył się zjazd „Jungdeutsche Partei", w którym wzięło udział 250 delegatów.

W czasie obrad organizacyjnych w miejsce dotychczasowego kierownika tutejszego obwodu partii, Kuno Kelma z Charzewa, wybrano nowego w osobie rolnika Augusta Eichorsta z Olchowa, pow. Mogilno.

W zebraniu wziął udział senator Wiesner, który w wygłoszonym przemówieniu m. in. powiedział:

„Niemcy, którzy posiadają własne warsztaty pracy w Polsce, winni bezwarunkowo pozostać w Polsce, a nie emigrować do Rzeszy, gdyż są ostoją niemczyzny w Polsce, jak również niemieckiego stanu posiadania, którego nie wolno uszczuplać. Wszystkich tych, którzy mimo to uchodzą do Rzeszy, należy nazwać dezerterami sprawy niemieckiej w Polsce."

Przy tej sposobności warto zaznaczyć, że wśród tutejszych Niemców propaguje się obecnie hasło zwalniania służby polskiej, a przyjmowania w jej miejsce służby narodowości niemieckiej. Na jednym z zebrań, kiedy takimi hasłami operował senator Wiesner, pewien Niemiec z „Jungdeutsche Partei" rzucił te słowa:

„Od masy niemieckiej żąda się obecnie zwalniania służby narodowości polskiej, a przyjmowania w ich miejsce służby niemieckiej. Tymczasem p. senator Wiesner tego hasła nie respektuje lecz od 9 lat trzyma w swoim domu prywatnym służącą Polkę."

Denuncjacja ta wywołała wśród Niemców oburzenie i konsternację. (br)

Znaczny spadek urodzeń w Europie

Wszystkie niemal kraje europejskie przechodzą obecnie kryzys pod względem przyrostu ludnościowego. Nawet Włochy, gdzie Mussolini wiedzie tak intensywną propagandę pod hasłem „Więcej dzieci", zanotowały w roku ubiegłym o 41.000 mniej urodzeń aniżeli w roku 1935. Sprawa tak znacznego spadku urodzeń poruszona była na ostatniej wielkiej radzie faszystowskiej, która postanowiła stosować w przyszłości nowe metody celem zachęcenia rodziców do powiększenia rodzin Przyszłość pokaże, czy metody te dadzą jakieś rezultaty.

Niemcy, Japonia i Stany Zjednoczone notują co roku około 800.000 urodzeń. Cyfry te wywołały poważny niepokój we Francji, która rok rocznie ma około 20.000 zgonów więcej, aniżeli urodzeń.

Prasa katolicka francuska poświęca ostatnio liczne artykuły sprawie depopulacji, wyliczając przy tej sposobności jej główne przyczyny. W pierwszym rzędzie winne są młode małżeństwa, które, chcąc prowadzić życie swobodne i wesołe, zapominają o swych obowiązkach wobec społeczeństwa i ojczyzny. Druga przyczyna jest bezrobocie i bieda, skutkiem którego bardzo często żona musi pracować ponad siły. Hasło „powrotu kobiety do ogniska domowego", rzucone ostatnio przez Akcję Katolicką we Francji, wówczas tylko się urzeczywistni, gdy małżeństwa będą miały jakieś pewne minimum, zapewniające im mniej więcej spokojną egzystencję. (KAP)

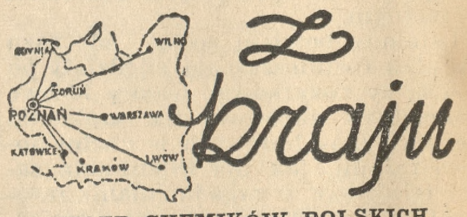

Z kraju

ZJAZD CHEMIKÓW POLSKICH

W czerwcu roku przyszłego odbędzie się w Wilnie IV zjazd chemików polskich, organizowany przez Polskie Towarzystwo Chemiczne. Poprzednie zjazdy odbyły się kolejno w Warszawie, Poznaniu i we Lwowie. Celem zjazdu jest przegląd dorobku polskiego w zakresie chemii czystej i stosowanej oraz nauczania chemii.

Na zjeździe wygłoszony zostanie szereg referatów, omawiających dotychczasowe badania i wyniki w dziedzinie chemii teoretycznej i technicznej, ponadto omówione zostaną sprawy organizacyjne.

Przyszłoroczny zjazd chemików polskich połączony będzie z uroczystym obchodem setnej rocznicy śmierci uczonego polskiego Jędrzeja Śniadeckiego, który położył podwaliny pod polskie słownictwo chemiczne.

WYBITNY GOŚĆ Z AMERYKI

Statkiem „Batory" przybył w tych dniach do Polski na kilkotygodniowy pobyt pisarz amerykański i podróżnik p. Robert M. Bride. Jednocześnie p. Bride jest właścicielem wielkiego koncernu wydawniczego w Ameryce oraz „magazynu" podróżnego „Travel Magazine". W Polsce odwiedza on swego przyjaciela, ambasadora Stanów Zjedn.., p. Drexel Bidle. Gość amerykański rzekomo zamierza swą najbliższą książkę poświęcić wspomnieniom z podróży po Polsce.

POMYSŁOWOŚĆ ŻYDOWSKA

Władze skarbowe w stolicy wykryły, że właściciel sklepu z artykułami spożywczymi Wolf Iserson posiada oprócz takiego przedsiębiorstwa w Warszawie jeszcze drugie w Piasecznie, nie opłaca natomiast podatku w takiej wysokości, jakby stąd wynikało. W toku dalszych dochodzeń atoli wyszła na jaw jeszcze jedna rzecz ciekawa. Otóż Wolf Iserson posiadał od 15 lat także dwie żony, jedną w Warszawie a drugą w Piasecznie, które mu tych sklepów pilnowały w czasie jego nieobecności. Obie żony rzekomo o sobie wzajemnie nie wiedziały.

Pomysłowego Żyda czeka niewątpliwie dosyć gruba sprawa o bigamię.

ZNOWU POGRYZIONY PRZEZ SZCZURY

To, że w stolicy kraju może być ktoś pogryziony przez szczury, rzuca conajmniej osobliwe światło na porządek i czystość w pewnych dzielnicach. Tymczasem jest to w krótkim czasie już trzeci taki wypadek, ostatnio gryzonie te rzuciły się na 14-letniego Moszka Bauma i pogryzły go datkliwie.

Moszek Baum... a tamci dwaj byli także Żydzi. To i wiadomo, gdzie się ta ohydna plaga w stolicy specjalnie gnieździ!

WIZYTA KSIĘŻY KARDYNAŁÓW W ŁOWICZU

W dniu 19 bm. J. Em. ks. kard. Kakowski i ks. kard. Prymas Hlond przybyli do Łowicza, gdzie zwiedzili kolegiatę miejscową i jej cenne zabytki. Zwłaszcza interesowały ich cenne obrazy, ostatnio staraniem kapituły odnowione. Następnie odwiedzili dom rekolekcyjny w Skrzeszewach, po czym ks. kard. Prymas Hlond wyjechał do Poznania.

NAPAŚĆ NA LEKARZA W ŁODZI

Gdy znany chirurg dr T. w Łodzi jechał w tych dniach tramwajem, zbliżyła się do niego b. jego pacjentka niejaka Antonina Marcińska z pretensją, że podczas niedawnej operacji naruszył jej kość u palca. Dr T. tłumaczył się, że było konieczne wobec grożącego zakażenia krwi, a wtenczas rozdrażniona kobieta uderzyła go w twarz. Powstała awantura, która wywołała znaczne zbiegowisko.

Zajście to będzie miało zapewne swój ciąg dalszy i zakończenie przed sądem.

Rola i siła obozu narodowego

Pod nagłówkiem „Starzy i młodzi" zamieszcza „Warsz. Dziennik Narodowy" artykuł, który ze względu na jego zasadniczy charakter i trafne sformułowania przedrukowujemy poniżej w całości:

Mamy na myśli dwa pokolenia w obozie narodowym. Nie ulega wątpliwości, że tzw. młodzi tego obozu już dorośli politycznie. Mylnym jest jednak mniemanie, że pokolenie starsze jest skupione w Stronnictwie Narodowym, młode zaś w różnych z tego Stronnictwa secesjach. Mniemanie to jest podtrzymywane z jednej strony przez secesjonistów, którzy chcą w ten sposób zdobyć silniejszą pozycję tych, co przychodzą, wobec tych, co już odchodzą; jest ono podtrzymywane także przez wrogów obozu narodowego, którzy liczą na pozyskanie „młodych", nie mogą zaś liczyć na „starych".

Rzeczywistość zaś jest taka, że w Stronnictwie Narodowym siłą czynną, mającą przewagę nie tylko liczebną, lecz i organizacyjną, są właśnie młodzi, to znaczy przedstawiciele tego pokolenia, które w ostatnich kilku latach weszło w życie publiczne. Są to ci młodzi, którzy stoją wytrwale przy zasadach obozu narodowego i rozumieją, że ciągłość ruchu ma swoje znaczenie, a „starzy", mający doświadczenie życiowe i polityczne, jeszcze mają poważne obowiązki przed sobą.

Odrzuciwszy tedy sztuczny i niezgodny z rzeczywistością podział na „młodych" i „starych" w obozie narodowym, zajmijmy się owymi młodymi, którzy w ciągu lat ostatnich wyszli ze Stronnictwa Narodowego i utworzyli szereg niezależnych skupień pod rozmaitymi nazwami. W porządku chronologicznym są to: Związek Młodych Narodowców, Obóz Narodowo-Radykalny, secesja z ONR, tzw. „bepiści", lub grupa „Falangi", wreszcie p. Jan Rembieliński z przyjaciółmi i „Podbipiętą".

Upłynęło już dużo czasu, ażeby się zorientować zarówno w treści myślowej tych wszystkich secesyj, jak i w ich znaczeniu politycznym.

Co się tyczy oblicza ideowego tych grup, to trzeba przyznać, że całe młode pokolenie narodowe posiada pewne cechy wspólne, nie tyle w ideologii, ile w stylu i barwie tej ideologii. Jeśli jednak szukać z całą życzliwością nowych idei, odróżniających owe secesje od pnia macierzystego, to doprawdy trudno je znaleźć. ZMN może się powołać na hasło syntezy ideologii narodowej i „idelogii" piłsudczyków, ONR na „radykalny" program społeczno-gospodarczy, „Falanga" na zastąpienie słowa „rewolucja" słowem „przełom", na upowszechnienie haseł takich jak „organizacja narodu", „hierarchia" itp.

Gdyby jednak zanalizować te hasła i te „programy", to okazałoby się — znów mówimy to bez cienia złośliwości — że to, co w nich jest dobre, to nie jest nowe, a to, co jest nowe, to nie jest dobre. Stwierdzamy to z prawdziwą przykrością, bo ma wprawdzie znaczenie, czasem nawet bardzo duże, wypowiedzenie starych prawd w nowej formie, odpowiadającej psychice nowego pokolenia lub nastrojowi chwili, lecz nie wszystko zostało już wypowiedziane w dziedzinie politycznej i nowe pokolenia mają jeszcze dużo pracy myśli przed sobą. Nie można odmówić uzdolnień indywidualnych wielu przedstawicielom grup secesyjnych, nie można zaprzeczyć, że nie jeden z nich daje wyraz starym prawdom w nowej formie i to nieraz pociągającej i świadczącej o głębszej kulturze, lecz — doprawdy — dorobek ideowy własny tego pokolenia nie uprawnia go do przekreślania swych poprzedników.

Jeśli zaś chodzi o wyniki praktyczne działalności politycznej grup secesyjnych, to musi się je ocenić znacznie surowiej, niż ich życie ideowe. Bo — jak to już dziś widać całkiem jasno — na płaszczyźnie polityki praktycznej jedynym działaniem tych grup było i jest szybsze lub powolniejsze zbliżanie się do obozu rządzącego. Nie będziemy się zajmowali pobudkami, jakie tu wchodziły w grę i które u różnych ludzi były pewnie różne. Zatrzymujemy się wyłącznie przy pobudkach ideowych, przypuszczamy dobrą wolę inicjatorów. Stanąwszy na tym gruncie trzeba jednak stwierdzić, że partnerzy z drugiej strony barykady traktowali te wszystkie secesje z punktu widzenia polityki własnej, jako środki, prowadzące do rozbicia obozu narodowego, i pociągnięcia do swych szeregów poszczególnych odłamów tego obozu. Nie było traktowania na płaszczyźnie „równych z równymi", było natomiast stosowanie roboty dywersyjnej. Nic (w sensie politycznym) nie otrzymał ZMN od p. Sławka, nic ONR od p. Pierackiego, nic ONR potem od OZN, nic p. Rembieliński, nie wiele „Falanga". Gdy dokładnie się patrzy na te rzeczy z zewnątrz, to trudno jest mówić o jakiejś „syntezie" dwóch kierunków; ma się wyraźnie do czynienia z próbami rozbicia obozu narodowego i wchłonięcia pewnych jego żywiołów przez obóz rządzący.

Jeśli zaś porównać zdobycze ZMN i „Falangi", jeśli stwierdzić, że ta ostatnia grupa może się jednak poszczycić treścią pierwszego zeszytu „Młodej Polski", kontrasygnowanej przez p. Koca, to zasługa to nie secesjonistów, lecz nieustępliwego stanowiska „starej endecji".

Bierzemy rzecz z najlepszej i najpiękniejszej strony, zamykamy oczy na wiele zjawisk i zatykamy uszy, by nie słyszeć wielu informacyj. Musimy jednak wtedy powiedzieć, że „młodzi" ideolodzy mogą się zadowolić teoretycznymi koncesjami w dziedzinie historiozofii i haseł oderwanych; mający poczucie odpowiedzialności i doświadczenia „starzy" politycy muszą stać na gruncie politycznym. A jeśli stanąć na tym gruncie, to się widzi, że się nic w Polsce nie zmieniło, że posiadamy wciąż ten sam ustrój polityczny, ten sam stosunek grupy rządzącej do samorządu terytorialnego, zawodowego i uniwersyteckiego, do organizacyj społecznych, ten sam system wychowawczy, tę samą politykę w stosunku do mniejszości narodowych itd.

Jeśli mają zajść zmiany w życiu polskim, to musi istnieć obóz czy stronnictwo, które nie tylko posiada wyrobione i ustalone poglądy na to, jak być powinno i jakimi do tego trzeba iść drogami, lecz także takie, które twardo i nieustępliwie przy tych poglądach i tych drogach obstaje oraz prowadzi konsekwentną politykę, zmierzającą do tego, ażeby ów przełom nastąpił i w ideologii i w życiu. Ponieważ zaś chodzi tu o rzeczywisty przełom i w sposobie myślenia i w rzeczywistości, to trzeba, by ludzie, którzy chcą go przeprowadzić, mieli nie tylko głowy na karku, lecz także charakter, wytrwałość i odwagę.

Wiele jest prymitywizmu i niedoskonałości w całym życiu polskim, nie twierdzimy też wcale, ażeby nasz obóz był doskonały i nie popełniał błędów; lecz patrząc bezstronnie i uważnie na to, co się w naszym kraju dzieje, wypowiadamy spokojnie opinię, że kwalifikacje, potrzebne do działalności politycznej i do przeprowadzenia przełomu w rzeczywistości polskiej, posiadają właśnie ludzie „starej endecji", czyli przedstawiciele młodego pokolenia, skupieni w Stronnictwie Narodowym. Oni bowiem potrafili przemówić do umysłów i do serc szerszych warstw, skupić je koło siebie i zorganizować siłę polityczną w kraju, która już dziś ma swą wagę w życiu, a ważyć będzie coraz więcej. Dla tych, co myślą kategoriami politycznymi, a nie historiozoficznymi lub ideologicznymi, jest rzeczą jasną, że jest to jedyna siła w obozie narodowym. Nie uległa ona rozbiciu przez kolejne secesje, lecz wzmogła się i stale się wzmaga.

Przy małokrwistości i blednicy naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa**, stosowana nawet w małych ilościach, pobudza organy trawienne do prawidłowej czynności, ułatwiają w ten sposób przedostawanie się substancyj odżywczej do krwiobiegu. Zalecana przez lekarzy.
Tg 21 365

ng 47 826

Ucisk Polaków na Warmii (I)

„Ostbund" hula niczem niekrępowany — Szykany policji pruskiej — Dokuczanie słabym kobietom i starcom

Słusznie podkreśla polska prasa narodowa, że w położeniu mniejszości polskiej w Niemczech nie zaszła za czasów rządów hitlerowskich żadna zmiana na lepsze. Przeciwnie, otwarcie można to głosić, ucisk rodaków naszych na terytorium Trzeciej Rzeszy wzrósł w ostatnich latach.

Podobnie, jak na innych terenach Rzeszy, tak i na polskiej Warmii znajduje się mniejszość polska w miażdżącym ucisku pruskiej hakaty. Wszechwładnie hula tu tzw. „Ostbund", nastawiony wrogo przeciwko Polsce i wszystkiemu, co polskie.

Podobno na zebraniach „Ostbund" grozi wytępieniem wszystkim przywódcom miejscowej Polonii i jej działaczom narodowym. Dobrze odczuwają te pogróżki polscy społecznicy, ilekroć z Olsztyna wyjeżdżają w teren. Jak często szczęśliwy traf tylko pozwolił im uniknąć napaści podjudzanych zbirów pruskich.

Policja niemiecka pilnie śledzi ruchy przywódców polskości na Warmii, do tego stopnia, że zamieszkuje w tych domach, w których mieszczą się mieszkania Polaków. A przy tym policja ta uczy się na tamtejszym terenie skrzętnie po polsku i każdą poufniejszą rozmowę Polacy prowadzić muszą przy daleko idących środkach ostrożności. Nad wszystkimi wisi stale groźba aresztowania. Niedawno osadzony został w areszcie jeden z uczestników wycieczki do Polski w maju rb. Innym działaczom odbiera się paszporty, a niby im się je zostawia, bo skreśla się w nich „tylko" uwagę, że uprawniają do wyjazdu za granicę.

Władze niemieckie czynią wszystko, by uniemożliwić pracę polskim działaczom społecznym. W Związku Polaków w Olsztynie udziela p. Barcz porad prawnych i prowadzi korespondencję z władzami i sądami niemieckimi w obronie Polaków, udających się o opiekę do swego związku. Nie podobało się to Niemcom i w lutym rb. rejencja zabroniła władzom i urzędom korespondować z p. Barczem.

Prawdziwie solą w oku są Niemcom szkoły polskie na Warmii. Nie ma środka, którego by nie zastosowali celem unicestwienia tych nielicznych szkółek polskich. Walkę zaciekłą toczą o każde dziecko. Przed kilku tygodniami zatroskały się władze niemieckie o dziecię p. Kwiatkowskiej ze Skajbot, posyłane do polskiej szkoły. P. Kwiatkowska, która zajęta była jako gospodyni w baraku robotniczym, powierzyła dziecko swe w opiekę pp. Szarnowskim, którzy zgodnie z wolą matki oddali je na wychowanie polskiemu nauczycielowi. Po pewnym czasie, kiedy wieść o powierzeniu dziecka rodzinie szczerze polskiej doszła do uszu niemieckich władz, odkryły one w rodzinie pp. Szarnowskich gruźlicę i wezwały matkę dziecka, by je zabrała z rzekomo chorej rodziny. Matka przy swym zajęciu dziecka przy sobie mieć nie mogła i komuś w opiekę je oddać musiała. Chodziło tu zatem Niemcom o pozbawienie dziecka opieki zapewne za karę, że matka była Polką, lub też pragnęli zmusić matkę do oddania dziecka w opiekę takiej rodziny, która by nie śmiała posyłać go do polskiej szkoły. Na szczęście zmienił się w tym czasie rodzaj zajęcia p. Kwiatkowskiej i ona teraz sama już dzieckiem zająć się może. Uczęszcza ono obecnie do szkoły polskiej w Olsztynie, dojeżdżając codziennie koleją z Gutkowa, miejsca zamieszkania matki. Tym razem spełzły zatem zamiary pruskie na niczym.

Celem uniemożliwienia powstawania dalszych szkółek polskich urabiają Niemcy odpowiednio opinię i atmosferę w „zagrożonych" wioskach. Samo zjawienie się np. ochroniarki polskiej latem rb. w Gietrzwałdzie skłoniło miejscowego nauczyciela niemieckiego p. Behrendta do takiego wystąpienia w dniu uroczystości plebiscytowej (11 lipca): „We wsi naszej ukazała się polska ochroniarka, lecz my Niemcy nie zezwolimy na powstanie polskiej ochronki".

Szykany zresztą czyni się każdemu, kto otwarcie przyznaję się do polskiej narodowości. Jako dowód służyć może tragiczny los Polaka Pecia z Gietkowa, właściciela chaty drewnianej i sześciu mórg roli. Swego czasu odebrano mu rentę, którą pobierał za dwóch synów poległych w czasie wojny światowej. Na liczne starania przywrócono mu szczuplutką zapomogę. Obecnie staruszka pragną Niemcy wywłaszczyć z jego posiadłości. Jako narzędzia używają własnych jego dzieci, których nie udało się ocalić przed germanizacją. A tymczasem dokucza mu się w niemożliwy sposób. W niedzielę, 25 lipca rb., uprowadzono mu jedyną krowę, jaką posiadał. Sędziwy Polak wierzył, że to kradzież i bolał nad tą stratą, która dlań była bardzo wielka. Lecz po dwóch dniach krowa się „znalazła". Uprowadzenie było złośliwym figlem, spłatanym tylko na to, aby dokuczyć Polakowi staruszkowi. Tak brutalnie postępować potrafi tylko Prusak.

VOX.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Zebranie plenarne połączone z przyjęciem nowych członków odbędzie się w niedzielę, dnia 22 sierpnia bm. na sali p. Heyduckiego, ul. Masztalarska 8 o godz. 11. O godz. 9 rano msza św. w kościele ks. ks. salezjanów przy ul. Masztalarskiej.

KOŁO STARE-MIASTO

Zabawa latowa z licznymi niespodziankami odbędzie się w niedzielę dnia 22 sierpnia br. o godz. 2 popoł. na sali i w ogrodzie „Domu Katolickiego" na Śródce. Goście mile widziani.

Japoński student idzie na wojnę; Japonki obdarzają go więc talizmanami, które mają uchronić go od śmierci.

„Syn nieba" w życiu prywatnym

Mikado w pojęciu Japończyka, to nie człowiek, to uosobienie bóstwa. „Syn nieba" poprzez długi szereg swych przodków wywodzi się w prostej linii od bóstwa. To też cesarz japoński doznaje ze strony narodu specjalnego kultu, jakiego w dziejach innych narodów nigdzie nie spotykano. Cesarz Hirohito jest, podobnie jak jego przodkowie, wszechwładny i nietykalny. Gdy naród nie jest zadowolony z rządów, krytykuje się ministrów. Osoba cesarza pozostaje po za wszelką dyskusją i polemiką. Jest on tajemniczy i tylko rzadko pokazuje się publicznie.

Taką okazją jest doroczna parada gwardii cesarskiej. Dzień ten jest wielkim świętem w życiu żołnierza japońskiego. Fanfary zapowiadają przybycie cesarza poprzez most, łączący pałac cesarski z miastem Tokio. Zalega głębokie milczenie nie tylko szeregi wojskowe, ale także wśród dyplomatów, dygnitarzy państwowych i generalicyj, zgromadzonych przed małymi, biało czerwonymi namiotami, ustawionymi przed pałacem cesarskim.

Na mleczno białym koniu nadjeżdża cesarz w postawie zupełnie nieruchomej, ubrany w czarny uniform generalski i czapkę generalską z niebieskim pióropuszem. Cesarz przejeżdża powoli wzdłuż frontu wojsk i salutuje sztandary, składające się z drzewca o pozłacanym kulistym czubku z kilkoma buńczukami. Za cesarzem jadą poczty sztandarowe, książęta dworu i komendanci pułków. Następnie cesarz zajmuje miejsce przed namiotami i odbiera defiladę wojsk, po czym udaje się znowu do swego pałacu. Jeszcze przez kilka minut po oddaleniu się cesarza panuje wśród tłumów zupełna cisza.

Cesarz Hirohito jest człowiekiem bardzo pracowitym. Wstaje on razem z wschodzącym słońcem i ubiera się bez pomocy kamerdynera. O godz. 6 min. 30 cesarz udaje się do sali stołowej, gdzie oczekuje go cesarzowa. Do śniadania na sposób amerykański, pije cesarz kawę, parzoną z ziarn, przysyłanych mu przez emigrantów japońskich z Boliwii. Następnie przychodzą dzieci, które uczęszczają do szkoły nowoczesnej poza pałacem cesarskim. Przed przyjęciem dyplomatów i ministrów cesarz, znający doskonale język francuski i angielski, przegląda prasę krajową i zagraniczną. W wolnych od zajęć chwilach cesarz grywa w golfa, zwiedza muzea i wystawy i zajmuje się studiami biologicznymi. Lubi także bardzo radio.

Cesarz Hirohito w poglądach swych jest człowiekiem nowoczesnym. Po raz pierwszy dowiódł on tego, kiedy jako następca tronu wybrał się z wizytą do Anglii. Już wówczas był on bardz popularny, a popularność wzrosła jeszcze więcej, kiedy powitał z balkonu swego pałacu demonstrujących na jego cześć studentów i spowodował, że policja nie przeszkadzała im we wznoszeniu okrzyków „banzai".

Niesłychanie ważną ceremonią w życiu cesarza są modły do przodków w świątyni przodków. W czasie tej ceremonii pod żadnym warunkiem nie wolno cesarzowi przeszkadzać, dopóki nie opuści świątyni.

Kk.

Czarne róże

Hodowla róż przybrała dzisiaj rozmiary wielkiego przemysłu i jest przedmiotem poważnych studiów naukowych.

Klasyczny kraj hodowli róż, Bułgaria, której eksport oleju różanego do niedawna jeszcze stanowił jedną z najpoważniejszych pozycyj jego wywozu, doznał poważnych strat dzięki wynalezieniu sztucznego olejku różanego. Mimo to Bułgarzy hodowcy róż nie stracili otuchy i usiłują znaleźć nowe szanse zarobkowe. I tak hoduje się, zresztą nie tylko w Bułgarii ale także w Kalifornii, owym klasycznym kraju róż prawdziwe drzewa różane, które osiągają już wysokość 3 do 4 metrów.

Rekord w tym względzie osiągnął pewien hodowca kalifornijski, któremu udało się wyhodować drzewo różane wysokości sześciu i pół metrów, które w porze rozkwitu przedstawia widok wręcz fantastyczny.

Największym atoli sukcesem poszczycić się może ostatnio, jak o tym donoszą rozmaite pisma fachowe, 74-letni duchowny i hodowca kalifornijski w Santa Barbara, który po długoletnich i mozolnych próbach zdołał wychodować czarną różę. Nie chodzi tu bynajmniej o różę ciemno-ponsową, lecz o odmianę koloru czarnego. Dotychczasowe usiłowania w tym kierunku były mniej lub więcej bezowocne.

Kk.

WCZORAJ I DZIŚ...
spotkały się na ulicach Berlina z okazji 700-lecia jego istnienia. Stroje z epoki Biedermeyera z dzisiejszą sportową sukienką wskazują, że czasy się zmieniły. Kwiaty jednak pozostały te same...

Obiad za trzysta tysięcy franków

Nie wódz rzymski Lukullus, który dzięki swym wystawnym i przysłowiowym ucztom lukullusowym przeszedł do historii, poszczycić się może, że spożył najdroższy obiad, lecz zaszczyt ten przypada prostemu człowiekowi, który za zwykły obiad zapłacił 300 tys. franków.

Rzecz miała się w południowo-francuskim miasteczku Pau. Pewnego dnia przybył tam do gospody mężczyzna, nazwiskiem Pierre Charpentier i oświadczył gospodarzowi, że jest bezrobotnym i że od kilku dni nic nie miał w ustach. Posiada on tylko los loteryjny, który odda gościnnemu za obiad. Właściciel gospody zgodził się na tę propozycję i dał gościowi obiad, który tenże zjadł ze zrozumiałym apetytem. W kilka dni po tym Charpentier wyczytał w gazecie, że na los jego, którym zapłacił obiad w Pau, padła wygrana 300 tys. franków. Udał się więc czym prędzej do onej gospody i zażądał od właściciela wypłacenia wygranej w sumie 300 tys. franków po potrąceniu należności za obiad. Właściciel gospody żądaniem tym wysoce się zirytował i odmówił jego spełnienia. Charpentier oczywiście nie dał za wygrane i wniósł skargę przeciwko właścicielowi gospody o zwrot wygranej. Wyroku sądowego oczekują z wielkim zaciekawieniem.

Kk.

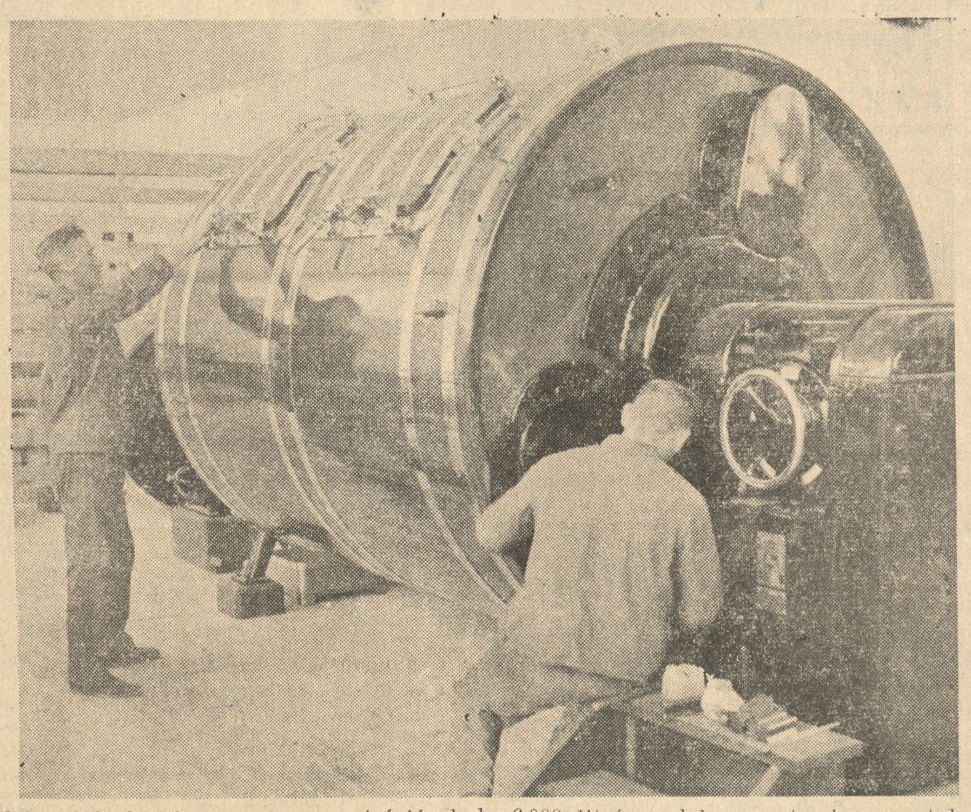

Olbrzymia beczka, mogąca pomieścić około 6.000 litrów mleka, wystawiona została na pokaz z okazji kongresu mleczarskiego w Berlinie.

APOLLO
Seanse 5 - 7 - 9
OD JUTRA SOBOTY 21 bm.
ARCYDZIEŁO WIELKICH DRAMATYCZNYCH PRZEŻYĆ MIŁOSNYCH
NAJWYBITNIEJSZY FILM ARTYSTYCZNY
„PO BURZY"
W rolach głównych:
LUIZA ULRICH — GUSTAW DIESSL — TIBOR v. HALMAY
DZIS w piątek poraz ostatni — „DORÓZKARZ nr 13"
ag 47 470

Zbzikowani milionerzy amerykańscy

Miliony dają władzę, dają możność zaspokojenia wszelkich zachcianek, które nieraz przybierają formy bzika. W Stanach Zjednoczonych jest wielu zbzikowanych milionerów. Do nich należy znany pittsburski magnat żelaza David Keith. Jego spleen polega na tym, że nie potrafi on na jednym miejscu dłuższy czas wysiedzieć i przenosi się co chwila, ale to z całą swoją luksusową willą. Raz nie podoba mu się położenie, którym jeszcze kilka tygodni temu się zachwycał. Innym razem oprzykrza mu się sąsiedztwo, to znowuż okolica jest za hałaśliwa albo do znudzenia spokojna. I tak wciąż wynajduje nowe powody, by się przenosić. Że takie „przeprowadzki" były nieraz bardzo kosztowne, jest zrozumiałe. Keith niejednokrotnie już musiał nabywać i rozbierać domy, które mu przeszkadzały w przeprowadzce. Razu pewnego musiał nawet zniwelować spory pagórek. W tym roku odbyła się już siedemnasta przeprowadzka jego pałacu, nie wiadomo wszakże, czy obecnie jeszcze na tym samym miejscu mieszka.

Keitha przewyższa jeszcze w ekstrawagancjach nowojorski król koszul James Fitzgerald. Posiada on na wyspie Long-Island (przy wjeździe do portu nowojorskiego — przyp. red.) obszerne posiadłości ziemskie z trzema willami ze szkła. Prywatny personel jego wynosi 80-ciu ludzi. Jest on wynalazcą dewizy amerykańskiej „keep smiling" — zawsze uśmiechnięty — i żąda, żeby cały jego personel zawsze i wszędzie miał twarz uśmiechniętą. Ale przy takiej wielkiej liczbie personelu znajdzie się zawsze kilku, którym nie ma się na śmiech i którzy mają stroskane miny. Spotkanie takich ludzi wprawia milionera w prawdziwy szał. Tłumaczy on tym ludziom, że troski ich przez grobowe miny nie zmniejszą się, ale że za to jemu psują humor. Kazał więc wszędzie umieścić tablice z napisami: śmiech jest zdrowy — życie jest pogodne — uśmiech robi pięknym. Popodwyższał także dochody swemu personelowi do tego stopnia, że prawie sam posmutniał. Ale wszystko to nie skutkowało. Zdarzało się przecież, że raz po raz spotykał któregoś ze swych ludzi, który nie zdołał na czas przybrać wesołej miny. Wreszcie wpadł on na wariacki pomysł i zarządził, żeby wszyscy jego ludzie, tak w biurze jak i w posiadłościach ziemskich nakładali na twarzach wesołe maski, specjalnie dla nich przez artystów zaprojektowane i wykonane. Od tej pory Keith jest bezwzględnie zadowolony, a pogodny uśmiech rozjaśnia jego oblicze. Krewni jego natomiast inaczej na tę rzecz patrzą i wdrożyli przeciwko niemu postępowanie o ubezwłasnowolnienie.

Kk.

Kongres sztuki radiowej

W Paryżu odbył się Międzynarodowy Kongres Sztuki Radiowej. Był to pierwszy tego rodzaju zjazd, zorganizowany przez artystów, literatów i publicystów, zainteresowanych w ulepszaniu sztuki radiowej oraz podniesieniu poziomu artystycznego nadawanych audycyj. Organizatorom chodziło o wymianę doświadczeń i osiągniętych rezultatów.

Na Zjazd zgłoszono 140 referatów z 14 krajów, które objęły encyklopedyczny program zagadnień, dotyczących wszechstronnej sztuki radiowej.

W sekcji Teatru Radiowego, której przewodniczył autor wielu słuchowisk i ciekawych prac w tej dziedzinie p. Gabriel Germinet, odczytano 46 referatów. W zebraniach tej sekcji uczestniczyli przeważnie autorzy dramatyczni i poeci, którzy w swoje referaty włożyli dużo zapału i talentu.

W raportach tej sekcji poruszono znaczenie jedności słowa i muzyki, sprawę dekoracyj dźwiękowych, konieczność dokładniejszego naukowego zbadania reakcji człowieka na dźwięki, dochodzące z głośnika, własności głosu ludzkiego; tu podano do wiadomości, że we wrześniu odbędzie się specjalny kongres, poświęcony głosowi. Podkreślono kilkakrotnie, że brak wrażeń wizualnych przyczynia się do lepszej koncentracji uwagi słuchaczy, oraz silnie pobudza ich fantazję twórczą. P. Descaves wygłosił referat o barwach radiowych, Paul Gaston omówił analogie oraz różnice pomiędzy pracą reżysera teatralnego i radiowego.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa przeróbek różnych dzieł literackich przy wykorzystaniu ich do celów *mikrofonowych*. Przyjęto wniosek, by *radiofonizacja* dzieł klasycznych oraz innych wartościowych dzieł literackich powierzana była wyłącznie tylko osobom prawdziwie kompetentnym i umiejącym uszanować artystyczne wartości dzieła.

W czasie kongresu uczestnicy zwiedzili prywatną stację „Poste Parisien", gdzie zademonstrowano działanie znakomitej nowoczesnej aparatury systemu Bernarda Roux. Aparatura ta pozwala na modulowanie głosu ludzkiego, zmieniając go dowolnie w zależności od żądanych efektów. Głos spikera, mówiącego normalnie — którego słuchacze widzieli za szybą studia — w głośniku zmieniał się w przedziwny sposób. Stawał się coraz niższy, aż do najgłębszego basu, lub coraz wyższy, był dźwięczny lub głuchy i matowy, zdawał się dochodzić z podziemi, lub rozbrzmiewał w wielkiej akustycznej sali, stawał się donośny lub cichy — przechodzący w szept. Wszystkie te efekty wyzyskiwane są przez rozgłośnie przy nadawaniu słuchowisk i znacznie ułatwiają pracę reżysera.

Następny Kongres odbędzie się w Brukseli.

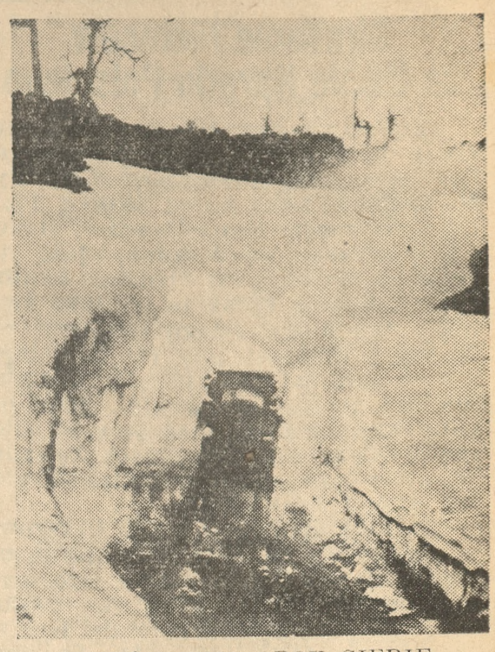

JESIEŃ I ZIMA OBOK SIEBIE
Górą lasy sypiące złotymi liśćmi, dołem śnieżyce, zawieje, mróz... oto obrazek północnej Ameryki.

Przyjaciółki

— Fred mówi, że zwariuje, jeśli nie wyjdę za niego.

— Hm, wczoraj oświadczył mi się.

— No — widzisz? („Mercury")

MAŁY CHŁOPIEC WIELKIM JEŹDŹCEM
W londyńskim konkursie hippicznym wziął udział 15-letni chłopiec, który z niezwykłą brawurą ukończył parcours, zajmując pierwsze miejsce.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O nikłości naszej floty handlowej

Mylne wyobrażenie o naszej flocie handlowej i o jej rozwoju nabrać może — poprzez odpowiednie skojarzenie myślowe — kto, przeglądając np. „Mały Rocznik Statystyczny", dowie się, że porty polskiego obszaru celnego w porównaniu z portami Anglii, Francji, Japonii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Włoch przodują pod względem przyrostu ruchu statków morskich. (Przyrost ten wyraża się w następujących cyfrach: o ile ruch statków morskich w r. 1928 przyjąć za 100, wówczas wskaźnik za r. 1936 wypada w Polsce 163, w Anglii 100, we Francji 98, w Japonii 141, w Niemczech 102, w Stanach Zjednoczonych 83, we Włoszech 88).

Niestety, prawda o polskiej marynarce handlowej przedstawia się bynajmniej nie tak różowo, jakby wnioskować należało na podstawie ruchu statków morskich w naszych portach.

Pojemność naszej marynarki handlowej wynosi niecałe 100 tys. ton, wobec blisko 70 milionów ton na świecie, wobec przeszło 4 miln. ton, posiadanych na Bałtyku przez 3 kraje skandynawskie i 3 bałtyckie. Górujemy na Bałtyku (smutna pociecha!) jedynie nad Litwą, ale już Łotwa i Estonia(!) posiadają każda tonaż dwukrotnie większy; Finlandia zaś ma marynarkę handlową większą od naszej 5-krotnie, Dania 10-krotnie, Szwecja nawet 15-krotnie...

Są to cyfry bodaj mało znane. Świadomość nikłości naszej pozycji na morzu powinna stać się bodźcem dla zdwojenia wysiłków około rozbudowy naszej marynarki handlowej. Niestety, rozbudowa ta posuwa się naprzód w żółwim tempie. Dość powiedzieć, że w ciągu ostatniego 5-lecia tonaż nasz stał jak zamrożony na jednym punkcie. Dopiero zakup 2 motorowców na linii Gdynia—Nowy Jork podniósł o 50 pct całość naszego tonażu.

Oczywiście, rozbudowa floty handlowej nie jest zadaniem o charakterze „prestiżowym", ani też „reprezentacyjnym", a jest zadaniem gospodarczo całkowicie realnym. Stara zasada, w myśl której „handel idzie za banderą" została wypróbowana już nawet przez Polskę; okazało się mianowicie, że z chwilą uruchomienia własnych, regularnych linij żeglugi morskiej (np. do Anglii i Stanów Zjednoczonych) nasze obroty towarowe z odnośnymi krajami najmniej ucierpiały w dobie kryzysu, zaś z chwilą poprawy koniunktury rozwijają się niezmiernie pomyślnie (np. w stosunkach ze Stanami Zjednoczonymi udało nam się nareszcie zbalansować nasz bilans handlowy, który jeszcze do niedawna był dla nas deficytowy).

To też trzeba przyspieszyć tempo rozbudowy polskiej marynarki handlowej; gdyby dotychczasowe tempo tej rozbudowy miało się utrzymać, trzeba by 40 lat na dostosowanie naszej floty do spełniania takiego zakresu zadań, jakie spełnia w państwach Zachodu.

Handel zagraniczny Polski w pierwszym półroczu rb.

12 i pół miliona deficytu

Obroty handlu zagranicznego Polski w ciągu pierwszego półrocza rb. uległy w porównaniu z tym samym okresem r. ub. dość znacznej zwyżce. W 1936 r. przywieźliśmy towarów za 458.776 tys. zł, gdy w r. 1937 za 594.750 tys. zł. Porównując więc te dwa półrocza stwierdzić należy wzrost importu o 135.794 tys. zł. Za wyeksportowane towary otrzymaliśmy w tym samym okresie r. ub. 481.996 tys. zł, gdy w roku bież. 582.174 tys. zł, a więc zwyżka w wywozie wynosi 100.178 tys. zł.

Transakcje handlowe przeprowadzane były głównie z krajami europejskimi, z których przywieźliśmy w pierwszym półroczu rb. towarów za 372.147 tys. zł i wywieźliśmy za 457.577 tys. zł. Z krajami zamorskimi obroty handlowe były znacznie mniejsze i wyraziły się kwotą 222.423 tys. zł po stronie importu i 124.597 tys. zł po stronie eksportu. Najpomyślniej rozwijał się nasz handel z Anglią, dokąd w pierwszym półroczu rb. wywieźliśmy towarów za 95.092 tys. zł, przywożąc za 74.759 tys. zł. Z kolei idą Niemcy, dokąd wywieźliśmy za 80.499 tys. zł, przywożąc za 78.609 tys. zł. Bardzo dla Polski pomyślnie kształtował się również handel z Belgią, dokąd w pierwszym półroczu rb. wywieźliśmy towarów za 42.962 tys. zł, przywożąc za 25.829 tys. zł. Saldem dla nas dodatnim zamknęły się obroty handlowe z Austrią, Czechosłowacją, Danią, Finlandią, Francją, Holandią, Jugosławią, Łotwą, Norwegią, Rumunią, Szwajcarią, Szwecją i Włochami.

Jeśli chodzi o kraje zamorskie, największe obroty były dokonane ze Stanami Zjednoczonymi, dokąd w pierwszym półroczu rb. wywieźliśmy towarów za 51.365 tys. zł, przywożąc za 64.365 tys. zł. Ze względu na konieczność sprowadzania surowców i szeregu towarów kolonialnych z krajów zamorskich, nasz bilans handlowy kształtował się z nimi na ogół ujemnie. Saldo ujemne mieliśmy mianowicie z Argentyną, Australią, Brazylią, Cejlonem, Chili, Egiptem, Indiami Brytyjskimi i Holenderskimi, Kanadą, Nową Zelandią, Peru itd.

Saldo dodatnie, jeżeli chodzi o najpoważniejszych zamorskich importerów, kształtowało się dla Polski dodatnio z Chinami i Japonią.

Eksport nasz na rynki zamorskie, jako bardzo pojemne, ma duże szanse rozwoju i praca na terenach tych, w wielu wypadkach niedostatecznie jeszcze opracowanych, może przynieść w przyszłości bardzo korzystne rezultaty.

Reforma taryfy osobowej

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych podjął niedawno badania nad reformą taryfy osobowej. Chociaż badania te nie są ukończone i potrwają zapewne czas dłuższy, Związek Izb już obecnie przedstawił Ministerstwu Komunikacji szereg wniosków co do załatwienia najbardziej jego zdaniem pilnych spraw, związanych z ruchem pasażerskim, w interesie usprawnienia obrotu handlowego.

M. in. Związek Izb wskazał, iż małe składy pociągów osobowych (dalekobieżnych) i pośpiesznych na głównych magistralach kolejowych powodują w konsekwencji dość częste przeciążenia ich pasażerami tak, że znaczna ilość podróżnych, nie mogąc znaleźć miejsca siedzącego w klasie im przysługującej, zmuszona jest do zajmowania miejsc w korytarzach podczas, gdy np. pasażerowie korzystający z szeregu ulg zajmują miejsce siedzące. Uważając, iż pasażer, zwłaszcza uiszczający pełną taryfę za przejazd, winien mieć zapewnione przez P. K. P. miejsce siedzące, Związek Izb proponuje wydanie zarządzenia, istniejącego na kolejach zagranicznych, uprawniającego pasażerów do zajmowania w tym wypadku miejsca w klasie wyższej.

Związek Izb poruszył również sprawę kontroli nad bagażem pasażerskim. Przepisy taryfowe zezwalają na przewóz w wagonach osobowych bagażu ręcznego o wymiarach takich, by pomieścił się na bagażniku nad miejscem pasażera, a w wagonach przeznaczonych dla podróżnych z większym bagażem, bagażu nie cięższego nad 30 kg

Wobec coraz częściej zdarzających się przekroczeń obowiązujących przepisów, pasażerowie pociągów dalekobieżnych nie tylko, że nie mogą znaleźć miejsca siedzącego, lecz również i stojącego, gdyż korytarze załadowane są cięższymi pakunkami, nadającymi się wyłącznie do przewozu w wagonach bagażowych. Celem uniknięcia nieporozumień z pasażerami, — należałoby wprowadzić ścisłą kontrolę za pośrednictwem służby pociągowej i stacyjnej bagażu pasażerskiego dla niedopuszczenia do pociągu pasażerów z bagażem ponad normę przepisową.

Wreszcie Związek Izb podniósł, iż od dłuższego czasu sfery handlowe stwierdzają, iż szereg pracowników państwowych, w szczególności kolejowych, opłacających bilety przejazdu wedle taryfy ulgowej, trudni się nielegalnym handlem i pośrednictwem handlowym, tudzież przewozi towary przeznaczone na sprzedaż, odciągając w ten sposób klientów przedsiębiorstw handlowych miast z krzywdą dla kupiectwa osiadłego. Uważając stan ten za objaw nader niezdrowy, Związek Izb zwrócił się do Ministerstwa z prośbą o wydanie rygorystycznych zarządzeń, zakazujących przewozu towarów pracownikom kolejowym.

Podobnie jak z przewozem artykułów pierwszej potrzeby, przedstawia się sprawa handlu deputatami węglowymi, otrzymywanymi przez pracowników kolejowych po niskiej cenie. Pracownicy kolejowi spieniężają swe deputaty osobom prywatnym po cenie wiele niższej od cen, pobieranych za węgiel przez opałowe sklepy detaliczne, konkurując w ten sposób nawet ze składami hurtownymi. Wydanie zarządzeń w tej sprawie zmniejszy konkurencję węgla deputatowego z węglem sprzedawanym przez sklepy, płacące podatki i ponoszące świadczenia socjalne, od których zwolnione są w danym wypadku sprzedaże przez pracowników kolejowych węgla deputatowego.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Podniesienie opłat przewozu kolejowego.** Dotychczas władze kolejowe pobierały od każdej przesyłki wagonowej opłatę stałą na rzecz Funduszu Pracy w wysokości 1,50 zł. Z dniem 1 sierpnia rb. opłata ta została podwyższona na 2 zł i nie przeznaczona już bezpośrednio Funduszowi Pracy. Kolej nazywa to zniesieniem opłaty na Fundusz Pracy; w praktyce jednak nie tylko nic nie zostało zniesione, lecz jeszcze podwyższone o 50 gr. Podwyżkę władze kolejowe usprawiedliwiają koniecznością skomponowania wpływów z opłat, pobieranych przy wykupywaniu biletów pasażerskich, wynoszących 10 gr ceny biletu, a zniesionych również z dniem 1 sierpnia rb. Straty na biletach pasażerskich powetowała więc sobie kolej podrożeniem taryfy przewozowej. W sferach rolniczych panuje z tego powodu silne niezadowolenie. Bieżące tygodnie bowiem są okresem wzmożenia przewozów płodów rolnych. Dlaczego akurat w tym czasie rolnicy otrzymali tego rodzaju prezent od kolei — trudno wytłumaczyć. Opinia rolnicza nie bez słuszności zapytuje się, dlaczego w tym wypadku nie miało miejsca „urzędowe wyznaczanie cen", tak skore do ich obniżki w innych dziedzinach? (aż)

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych trwała mocniejsza tendencja dla funta angielskiego, która wyraziła się m. in. w dalszym, zresztą nieznacznym osłabieniu franka francuskiego oraz w wyraźniejszym spadku dolara. W terminowych notowaniach franka francuskiego w Londynie nastąpił wyraźny wzrost deportów, który dowodzi pewnego pogorszenia sytuacji franka. Deport jednomiesięczny zwyżkował do 1,00, natomiast trzymiesięczny — do 4,18.

(k) **W dobie bezrobocia — brak sił do pracy.** Ostatnio w pewnych branżach w Wielkopolsce daje się zauważyć znamienne zjawisko braku sił do pracy. W handlu zbożowym istnieje kilkanaście wolnych miejsc dla praktykantów do przedsiębiorstw w Poznaniu i na prowincji. Mimo starań brak jest dotychczas zgłoszeń osób, mogących wykazać się żądanymi kwalifikacjami. Handel Wielkopolski jest powołany do polszczenia zażydzonego handlu zbożowego w pozostałych częściach Polski. Przy braku dopływu młodych sił, nie ma mowy, by zadanie to mogło być przez handel poznański spełnione. Drugą branżą odczuwającą brak odpowiednich sił fachowych, to drogistostwo. W szeregu drogeryj w Wielkopolsce wakuje kilkanaście miejsc dla dyplomowanych drogistów; okazuje się, że nie ma kandydatów. W dobie silnie rozwiniętego bezrobocia zjawisko braku odpowiednich sił do pracy, jest znamienne. Coraz częściej słyszy się głosy o niedostatecznej ilości sił fachowych; dlatego bezrobocie istnieje przede wszystkim wśród niewykwalifikowanych zawodowo pracowników. Stąd wniosek: należy zwracać większą uwagę niż dotychczas na zawodowe kształcenie młodzieży. (az)

(k) **Czy nie za wiele formalności przy kredytach zastawowych?** Na terenie Wielkopolski i Pomorza uwidacznia się w tym roku silniejsze zapotrzebowanie ze strony rolnictwa na kredyt zastawowy. Rolnicy uskarżają się jednak, że rozprowadzanie tego kredytu przez komunalne kasy traktowane jest nie jak kredyt rzeczowy, lecz jako kredyt personalny; za kryterium stosowane przy jego rozdziale kasy przyjmują czynnik zaufania do właścicieli majątków, a nie materiał rzeczowy w postaci zboża, pod którego zastaw kredyt ma być udzielany. Taki punkt widzenia jest sprzeczny z założeniami kredytu zastawowego. Poza tym rolnictwo żali się na wiele formalności, jakich należy dopełnić przy ubieganiu się o uzyskanie kredytu zastawowego, co poważnie utrudnia jego szybkie uzyskanie. (az)

(k) **Pierwsze Targi Grzybowe w Sarnach.** W dniach od 9 do 23 września rb. odbędą się w Sarnach na Wołyniu pierwsze targi grzybowe. Mają one na celu koncentrację handlu grzybami na Wołyniu, danie możności eksporterom i kupcom zakupywania towaru bezpośrednio u zbieracza, uwidocznienia koniunktury na towar, za pomocą notowań cen w czasie trwania targów oraz podniesienia techniki grzybobrania, sortowania i suszenia towaru za pomocą urządzania kursów propagandowych i bezpłatnego rozdzielania odpowiednich broszur zbieraczom.

(k) **Informacje handlowe.** Jedna z pierwszorzędnych firm szwajcarskich poszukuje przedstawicieli na świece samochodowe fabrykacji szwajcarskiej. Firma szwajcarska poszukuje przedstawiciela na Polskę opatentowanej, w Szwajcarii wyrabianej, maszyny do czyszczenia przedmiotów srebrnych i platerowanych, jak nakryć stołowych, naczyń itp. Jako kandydaci na przedstawicieli mogą być wzięte pod uwagę osoby posiadające znajomość kół hotelarskich, pensjonatów itd. Prospekt do przejrzenia w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31, pokój 9.

Chleb dla Polaków

Gdzie jest potrzebne przedsiębiorstwo autobusowe? — Pilne.

W mieście przyłączonym do woj. poznańskiego potrzebne: fabryka zeszytów z większym składem papieru, hurtowy skład budulca i galanterii żelaznej.

Samodzielne modystki z kapitałem mogą się zgłosić.

W powiatowym miasteczku (10 000 mieszk. obecnie woj. poznańskie) jest na sprzedaż dom nadający się na hotel i kawiarnię (do tej pory nie ma ani hotelu ani kawiarni) oraz dom ze sklepem manufaktury przy rynku (z rąk żydowskich).

W powiatowym mieście (obecnie woj. poznańskie) potrzebny jest skład konfekcji męskiej oraz kuśnierz.

Poszukuje się wspólnika do przedsiębiorstwa spedytorskiego.

W wojewódzkim mieście na Kresach jest na sprzedaż zakład stolarsko - mechaniczny. Cena ca 8 000 zł. Pilne.

W mieście (55 000 mieszk.) w woj. białostockim jest potrzebny czapnik z kapitałem ca 1 500 zł (bardzo dobra placówka).

Poszukuje się wspólników do budowy tartaku i młyna na Wołyniu. Sprawa jest pilna — ubiegają się Żydzi.

W mieście (40 000 mieszk.) w woj. kieleckim jest potrzebna hurtownia bławatów oraz hurtownia skór.

W mieście (15 000 mieszk., obecnie woj. poznańskie) jest do nabycia nieruchomość z rąk żydowskich. Pilne.

W mieście (15 000 mieszk.) w woj. lubelskim są potrzebni: fryzjer damski, krawiec damski, modystka oraz skład bławatów. (Tylko rutynowani fachowcy). Pilne.

Poszukuje się rynku zbytu na len trzepany. Pilne.

Gdzie jest potrzebne przedsiębiorstwo robót ziemnych i kanalizacyjnych?

Na Wołyniu jest na sprzedaż fabryka wód mineralnych (6 ubikacyj, nowoczesne urządzenie, dom mieszkalny — 4 ubikacje, odstawia 2 000 butelek dziennie). Cena ca. 18 000 zł. Pilne. Reflektują Żydzi.

Gdzie potrzeba biura prowadzenia księgowości?

Gdzie na Kresach jest potrzebna wypożyczalnia młockarń i bukowników?

Gdzie na Kresach jest potrzebna pracownia wykonująca plisowanie, mereżkowanie, okrętki, chemiczne pranie, farbowanie materiałów?

W mieście (40 000 mieszk.) na Wołyniu jest na sprzedaż dobrze zaprowadzony zakład krawiecki za 850 zł (może się zgłosić tylko dobry fachowiec).

W mieście (64 000 mieszk.) w woj. warszawskim jest do przejęcia zakład fotograficzny. Dzierżawa 60,— zł miesięcznie, warunki dogodne. Reflektują Żydzi. Tamże jest potrzebny fachowiec w dziale galwanicznym, jubilerskim i grawerskim.

Na Wołyniu jest na sprzedaż 170 mórg ziemi odpowiedniej na gospodarstwo przemysłowe (koszykarstwo, mleczarstwo), gospodarstwo rybne, wypas bydła. Reflektują Żydzi.

Okręgowe Towarzystwo Rolnicze w miasteczku w woj. tarnopolskim poszukuje fachowca na dzierżawę jedynej chrześcijańskiej piekarni z kapitałem 12 000 zł. Pilne.

Garncarze mogą się zgłosić.

Potrzebni są tapicerzy i rymarze. Pilne.

W powiatowym mieście w woj. krakowskim poszukuje się reflektanta na skup surowych skór od rzeźników i wagonową wysyłkę z kapitałem 10 000 zł.

Informacyj w powyższych sprawach udziela Związek Polski w Poznaniu, ul. Skarbowa 5, m. 7 w godzinach od 10—13. Skrytka pocztowa 243.

Petentów zgłaszających się po informacje listownie uprasza się o podawanie ilości kapitału, jakim rozporządzają na usamodzielnienie się oraz o załączenie znaczków pocztowych na odpowiedź. Posadami Związek Polski nie rozporządza.

Kto pragnie poprzeć akcję Związku Polskiego niech posługuje się kontem P. K. O. 206 858.

Z ZAGRANICY

(z) **Zapasy rudy żelaznej w Niemczech.** Fachowa prasa niemiecka oblicza, iż zapasy rudy żelaznej, znajdujące się w Rzeszy i nadające się do bezpośredniej przeróbki, wynoszą 375 miln. ton. Od 1932 r. do 1936 r. roczna produkcja wzrosła z 1,35 do 6,65 miln. ton. Według przewidywań, w 1937 r. uda się pokryć trzecią część zapotrzebowania Rzeszy rudą krajową.

(z) **Dalsze obostrzenia surowcowe w Niemczech.** W ostatnich dniach wydano w Niemczech nowe rozporządzenia dotyczące zbierania i przerabiania kości. Wszelkiego rodzaju zakłady i sklepy, w których gromadzą się kości, jako pozostałość po rozsprzedanych towarach, lub odpadki obowiązane są zbierać kości i — o ile same ich nie przerabiają — dostarczać upoważnionym handlarzom, lub przetwórcom. Zarządzenie to wchodzi w życie z dn. 1 września r. b.

(z) **Wzrost eksportu żelaza z Francji.** Na uwagę zasługuje stale wzrastający eksport żelaza z Francji. W styczniu rb. wywieziono surówki półfabrykatów i wyrobów gotowych 116 tys. ton, w lutym — 123 tys. ton, w marcu — 130 tys. ton, w kwietniu — 158 tys. ton, w maju — 150 tys. ton i w czerwcu — 207 tys. ton. Przeciętna zatem miesięczna za pierwsze półrocze rb. wynosi 148 tys. ton, podczas gdy w tym samym okresie r. ub. 116 tys. ton. Eksport rudy nie rozwinął się w tej samej mierze, wynosząc za pierwsze półrocze rb. 9.257 tys. ton, co przeciętnie miesięcznie wynosi 1.542 tys. ton, podczas gdy w r. ub. w tym samym okresie czasu, eksportowała Francja przeciętnie 1.521 tys. ton miesięcznie.

ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH

Umowy sprzeczne z dobrymi obyczajami

Art. 56 § 1 kodeksu zobowiązań stanowi, że „umowy sprzeczne z porządkiem publicznym, ustawą lub dobrymi obyczajami są nieważne". Ostatni zeszyt „Zbioru Orzeczeń Sądu Najwyższego Izby Cywilnej" zamieszcza orzeczenia odnośnie 2 wypadków, w których zawarte umowy uznał za sprzeczne z dobrymi obyczajami, a więc nieważne.

W pierwszym wypadku stan faktyczny przedstawiał się następująco. Rachmistrz miasta Sanoka Bronisław B. miał braki w kasie. Zofia N. i Ludwik P. zobowiązali się pokryć te braki wobec gminy, zaś gmina zobowiązała się wzamian za to zaniechać doniesienia karnego przeciw Bronisławowi B. do Prokuratury o popełnienie nadużycia i wystawić mu świadectwo, że został zwolniony z posady na własną prośbę. Zofia N. i Ludwik P. na podstawie tej umowy zostali zasądzeni przez Sąd Apelacyjny w Krakowie na zapłatę 23.972,69 zł. Sąd Najwyższy wyrokiem z 16/23 listopada 1936 (C. II 1567/36) wyrok Sądu Apelacyjnego uchylił i powództwo gminy m. Sanoka oddalił z następującym uzasadnieniem.

Powyższe zobowiązanie się powódki wykraczało przeciw porządkowi publicznemu i dobrym obyczajom. Powódka (tj. gmina m. Sanoka) jako władza samorządowa miała obowiązek współdziałać z władzami sądowymi i prokuratorskimi w wykryciu nadużyć Bronisława B. i pociągnięciu go za nie do odpowiedzialności karnej, a więc powyższe jej zobowiązanie się jako sprzeczne z ustawą, sprzeciwia się porządkowi publicznemu."

„Sprzeczne również z zasadami uczciwości w obrocie i dobrymi obyczajami jest zobowiązanie się powódki do wystawienia świadectwa służbowego sprzecznego ze stanem faktycznym, mogącego wprowadzić w błąd pracodawców przyjmujących Bronisława B. do służby."

Ustalając obowiązek gminy zawiadomienia Prokuratora o nadużyciach Bronisława B. Sąd Najwyższy powołał się na przepis art. 242 kodeksu Postępowania karnego, który stanowi, że „każdy ma prawo, a każdy urząd ma obowiązek, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, zawiadomić o tym prokuratora, policję, wójta lub sołtysa" i art. 8 § 1 K. P. K., który stanowi, że władze państwowe, cywilne i wojskowe jakoteż władze samorządowe są obowiązane do udzielania pomocy sądom i prokuratorom."

Wyrok ten powinien spowodować gminy do zaniechania zawierania podobnego rodzaju niemoralnych układów z defraudantami lub jego rodziną, co niestety, stosunkowo dość często zdarza się.

W drugim wypadku stan faktyczny przedstawiał się następująco. Mojżesz S. i Debora S. zawarli umowę z Różą K. o odstąpienie jej częściowe przyznanej im renty inwalidzkiej. Sąd Okręgowy w Krakowie powództwo Róży K. o zapłatę kwoty 515.99 zł z tytułu tej umowy oddalił. Sąd Najwyższy wyrokiem z 27 listopada 1937 r. (C. II 1607/36) podzielił zapatrywanie Sądu Okręgowego, że tego rodzaju umowa, jako sprzeczna z dobrymi obyczajami jest nieważna, „bo ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. Ust. poz. 31 z r. 1935) ma charakter społeczny, mianowicie zasiłek z mocy tej ustawy przez Skarb Państwa dla danej osoby wypłacony jest wyłącznie dla jej utrzymania przeznaczony i dlatego nie jest dopuszczalne, by stanowił on przedmiot transakcji na korzyść osób trzecich." (K)

SPORT

O piłkarskie mistrzostwa świata

W grupach eliminacyjnych turnieju piłkarskiego o mistrzostwo świata, stan aktualny przedstawia się następująco:

W grupie I (Niemcy, Szwecja, Finlandia i Estonia), rozegrano już 3 spotkania. Do rundy następnej zakwalifikowały się już Szwecja po zwycięstwie nad Finlandią i Estonią. Niemcy mają zwycięstwo nad Finlandią i mecz do rozegrania z Estonią, który odbędzie się 29 bm. Jeśli Niemcy pokonają Estonię, zakwalifikują się do rundy następnej wraz ze Szwecją.

W grupie II grają 4 państwa: Norwegia, Polska, Irlandia i Jugosławia. Dwie najlepsze drużyny wejdą do następnej rundy. Norwegowie grać będą z Irlandczykami 3 października, w Oslo, a Polacy z Jugosłowianami w Warszawie 10 października.

W grupie trzeciej decydujące spotkanie o wejście do następnej rundy wyłonią dwa mecze Czechosłowacja — Bułgaria, które odbędą się 7 listopada w Sofii i 24 kwietnia w Pradze.

3 września w rewanżowym meczu walczyć będą reprezentacje Łotwy i Litwy. Zwycięzca walczyć będzie z Austrią o prawo awansu rundowego z grupy VII.

W grubie VIII walczyć będą: Holandia — Luksemburg 28 listopada w Amsterdamie i Luksemburg — Belgia 13 marca w Luksemburgu.

W grupie X Stany Zjednoczone nie mają przeciwnika, natomiast walczyć będą ze zwycięzcą grupy IX (Meksyk — San Salvador, Kuba, Kostaryka, Kolumbia) w Paryżu w maju 1938 r.

W innych grupach sytuacja nie jest dotąd jasna, jeśli chodzi o terminy i miejsca rozgrywek.

Lekka atletyka

Polska — Niemcy. Warszawa żyje w oczekiwaniu spotkania międzypaństwowego Polska i Niemcy, które jak wiadomo odbędzie się w sobotę i w niedzielę. Niemcy w sile 32 zawodników przyjeżdżają w piątek wieczorem do Warszawy i zamieszkają w hotelu sejmowym, gdzie mieszkać będą również zawodnicy polscy.

Spotkanie z Niemcami będzie 35 meczem naszej reprezentacji. Na 34 spotkania wygraliśmy 20, przegrywając 14. za granicą walczyliśmy w 19 spotkaniach, w kraju w 15.

Program minutowy warszawskiego spotkania przedstawia się następująco:

Sobota: godz. 16.45 uroczystość otwarcia; godz. 17 bieg 100 m — Leichum i Fischer — Zasłona i Dumecki; 17.10 — tyczka Hartman i Kobelt — Schneider i Klemczak; 17.20 młot — Hein i Sprenger — Kocoł i Węglarczyk; 17.25 400 m — Haman i Stulpnagel — Gąsowski i Biniakowski (lub Śliwak); 17.30 110 m pł. — Beschetznik i Schellin — Haspel i Niemiec; 17.40 trójskok — Ziebe i Wölner — Luckhaus i M. Hoffman; 17.45 bieg 10 km — Eberhardt i Lieck — Noji i Wirkus; 17.50 dysk — Hilbrecht i Blask — Gierutto i Fiedoruk; 18.20 bieg 800 m — Linnhoff i Mertens — Kucharski i Gąsowski; 18.30 4×100 m — Fischer, Gillmeister, Leichum i Mathus — Danowski, Popek, Zasłona, Dunecki.

Niedziela: godz. 16 — bieg 400 m przez płotki — Helling i Grashoff — Niemiec i Kostrzewski; 16.10 skok w dal — Long i Leichum — Hanke i M. Hoffman; 16.20 bieg 1500 m — Schaumburg i Ill — Kucharski i Soldan; 16.30 oszczep Laqua i Boeder — Turczyk i Gburczyk; 16.45 bieg 200 m — Gillmeister i Mathus — Zasłona i Dunecki; 16.50 skok w zwyż — Weinkötz i Gehmert — K. Hoffman i vacat; 17 kula — Woelke i Trippe — Gierutto i Tilgner; 17.20 bieg 5 km — Syring i Eitel — Noji i Duplicki; 17.35 sztafeta 4×400 m Haman, Stulpnagel, Holling i Linhoff — Śliwak, Gąsowski, Biniakowski i Kucharski. Godz 17.40 wręczenie nagrody zwycięskiej drużynie.

Piłka nożna

„Drużyna młodych talentów" — C. W. S 2:1 (1:1). Drużyna „młodych talentów" grała w dość oryginalnym składzie, z Godem na obronie i Piecem na środku pomocy, wskutek zdekompletowania obozu. Zespół grał w składzie następującym: Krzyk, Boetcher, God, Będkowski, Piec (po przerwie Nytz), Dytko, Wierzelewski, Lewandowski, Gedrewicz (po przerwie God), Pytel i Pirych. Prowadzenie uzyskał w 5 min. Lewandowski, lecz już dwie min. później wyrównał Szewczyk. Zwycięską bramkę strzelił po przerwie w 15 min. Pytel.

Termin nadzw. walnego zebrania śląskiego O. Z. P. N. wyznaczony został na 19 września.

Samodzielność kobiet

W związku z uroczystościami siedemsetlecia Berlina ogłoszona została interesująca statystyka, dotycząca mieszkańców stolicy. Wynika z niej, że przytłaczająca większość obywatelek stolicy zarobkuje na siebie. Liczba berlinianek zarabiających na własne utrzymanie, przekroczyła w dwójnasób cyfrę utrzymujących się kawalerów. W cyfrowym ujęciu stosunek ten wynosi 70 pct wobec 29 pct.

korespondencja z czytelnikami

W. K. 1. Drzewa owocowe, posadzone na drodze gminnej, należą obecnie do gminy i Pan winien zarząd gminy wezwać listem poleconym, by w zakreślonym czasokresie przerastające na grunt Pana gałęzie aż do granicy obcięła, w przeciwnym razie może je Pan po bezskutecznym upływie tego czasokresu sam obciąć i gałęzie zabrać z sobą. Przerastające zaś korzenie może Pan bez upomnienia sam do granicy obciąć i gałęzie zabrać z sobą. 2. Ponieważ istnieją w tym względzie dość obszerne i skomplikowane przepisy, przeto radzimy zasięgnąć informacyj w właściwym urzędzie skarbowym, który potrzebnych wyjaśnień udzielić winien. (K)

K. M. — Poznań. Wspomniana firma nie miała wcale prawa do sprzedaży wózka jeżeli oddany jej był tylko do reparacji i odpowiada za wszelką szkodę. Należy obliczyć wartość wózka i wezwać firmę do zwrotu wózka za równoczesnym uiszczeniem kosztów reparacji wzgl. do zapłacenia odszkodowania w zakreślonym czasokresie w przeciwnym razie wytoczyć jej skargę o odszkodowanie. (K)

M. K. — Wilda. Po dziesięcioletniej pracy umysłowej obowiązuje tylko trzymiesięczne wypowiedzenie, które nie potrzebuje być uzasadnione czyli, że pracodawca w tym przypadku żadnego osobnego odszkodowania płacić nie potrzebuje. (K)

I. G. — Lwówek 303. Imieniny Danuty przypadają na dzień 31 stycznia. (K)

F. S. — Margonin. Radzimy zwrócić się do Państwowego Banku Rolnego w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 12/14, który na spłaty rodzinne pożyczek udziela. (K)

P. Troczyński — Poznań. Postawienie takiego wniosku jest możliwe ale nie zostanie uwzględnione i szkoda czasu i kosztów. (K)

„Elte". Bank ten może skarżyć wszystkich interesowanych ale tylko w drodze pozwu wekslowego, w którym sąd zasądzi wszystkich na solidarne zapłacenie sumy wekslowej wraz odsetkami i kosztami czyli, że każdy odpowiada za całą sumę, a której dochodzić może w drodze regresji od swojego poprzednika. (K)

M. Grajek — Kamionna. Bez przedłożenia nam kwitu abonamentowego informacyj nie udzielamy. (K)

W. G. Nie pozostaje Panu zatem nic innego, jak całą sprawę przedstawić marszałkowi Rydz-Śmigłemu z prośbą o interwencję. (K)

T. Sobczak — Poznań. Wspomniana kapituła nie istnieje. (K)

Stefańska — Poznań Na skutek zaniedbania skonwertowania owych milionówek, stały się one bezwartościowemi. (K)

O. A. Jarocin. Skoro Pan sam w byłej armii zaborczej praw inwalidy nie uzyskał, nie może ich Pan wobec tego uzyskać w Polsce chociaż Pan pełnił pewien czas służbę ochotniczą w wojsku polskim. (K)

Z. S. Owszem, może Pan. (K)

Nr. 05013. W tym wypadku, jeżeli małżonkowie nie żyli w wspólności majątkowej, dziedziczy żona połowę całego majątku przy czym całe urządzenie domowe i podarki ślubne przypadają jej niepodzielnie. Reszta majątku należy do spadku. Druga połowa majątku oraz rzeczy osobiste, jak ubrania i bielizna zmarłego, przypadają jego siostrom do równych części. Majątek ruchomy, nabyty w czasie małżeństwa, należy również do podziału. (K)

„Zainteresowana 25". Jeżeli mąż umowę najmu z gospodarzem rozwiązał i się u niego wymeldował, może gospodarz żądać opróżnienia mieszkania przez Panią albo też z Panią zawrzeć nową umowę. (K)

P. P. 101. Cytowane rozporządzenie Prez. R. P. nie ma do etatowych urzędników państwowych zastosowania. Pozostaje Panu jedynie droga skargi przeciwko Skarbowi Państwa o wypłacenie zaległości przed sąd powszechny.

H. — Poznań. Ponieważ Pan mieszkanie w tym stanie objął i podwójnych okien w kuchni przy objęciu się nie domagał, nie ma gospodarz obowiązku teraz dostarczać Panu podwójnych okien. Może w dobry sposób da się z gospodarzem tę kwestię załatwić. (K)

Kinoteatr „SŁOŃCE" Kinoteatr

W niedzielę, 22 sierpnia 1937 r. o godz. 3 po poł. Specjalne popularne przedstawienie.

Wielki Jubileuszowy film „Paramountu".

Najpiękniejsza i najmelodyjniejsza operetka filmowa od czasów „Parady miłości" realizacji A. E. Sutherlanda

Szampański Walc

W rolach głównych:

GLADYS SWARTHOUT — FRED MAC MURRAY

...Upaja jak szampan, rozmarza jak walc...
Prześliczna treść! Cudowna muzyka!
Przepych wystawy!
Melodyjne piosenki!

Film dozwolony dla młodzieży od lat 14

Bilety po cenach najniższych:
Cały parter 75 gr, cały balkon 1 zł. są do nabycia wcześniej **od piątku** przy kasie III kinoteatru **„Słońce".**

zg 1856/7

KOMUNIKATY TEATRALNE

Teatr Polski

Do końca bieżącego tygodnia grana będzie doskonała komedia Fr. Gandery pt. „Dwaj mężowie pani Marty", na której publiczność bawi się doskonale.

W pełnych próbach kapitalna komedia Johna Erwine'a i reżyserii nowozaangażowanego reżysera Czesława Strzeleckiego. Obsadę stanowią pp. Żbikowska (rola tytułowa) Łabuńska, Królikowska, Oranowska, Rosłan, świeżo zaangażowany Wiktor Domański, Jasieczek i Cz. Strzelecki.

JUTRO! JUTRO!

SILVIO RANIERI gra w „Słońcu"

Jutro w sobotę, 21 sierpnia o godz. 11 wieczorem wystąpi światowej sławy wirtuoz na mandolinie i gitarze SILVIO RANIERI w sali kinoteatru „Słońce".

GŁOSY PRASY:

LONDYN — „Times". Sala Bechsteina. „Słuchacz pozostaje zdumiony wobec cudownej techniki, a bardziej może jeszcze wobec ogromnego uczucia w interpretacji".

HAGA — „Het Vaterland". „Zdumiewający wirtuoz jakim jest SILVIO RANIERI może być porównany z największymi wirtuozami skrzypiec".

BOULOGNE sur Mer. — „Le Telegramme". „Nie umiem wyrazić entuzjazmu, jaki wywołała na całej sali jego interpretacja. Niezrównana technika pozwala mu na wykonywanie prawdziwych sztuk żonglerskich"

PARYŻ — „Le Radical". „SILVIO RANIERI jest wirtuozem mandoliny i wykonuje na tym instrumencie najbardziej akrobatyczne trudności sztuki skrzypcowej. Gra cudownie i długie oklaski nagradzały nieskazitelną technikę i styl tego mistrza".

WARSZAWA — „Kurier Warszawski" (Filharmonia). Genialny artysta, którego rozentuzjazmowani słuchacze niebywale oklaskiwali"

SILVIO RANIERI zapowiada koncert w Poznaniu o pięknym niewyczerpanym repertuarze od najpoważniejszych utworów do cudownych melodii Lehara i walczyków straussowskich, dając prawdziwą ucztę każdemu miłośnikowi i znawcy muzyki!

W wieczorze jutrzejszym współudział wezmą ulubieni artyści, świetny pianista **prof. Franciszek ŁUKASIEWICZ,** dalej utalentowana młoda **śpiewaczka WANDA KRZYŻANOWSKA-ŻAKOWSKA,** z jej najnowszym operetkowym repertuarem, oraz znakomity **KWARTET WOKALNY REVELERSÓW „Piątka Poznańska",** znana z audycji w rozgłośni poznańskiej pod kierown. **MARIANA OBSTA.**

Zainteresowanie wieczorem jutrzejszym jest ogromne! Przedsprzedaż biletów odbywa się w firmie Szrejbrowski, skład cygar, ul. Br. Pierackiego 20, tel. 56.38.

BILETY PO CENACH NAJPRZYSTĘPNIEJSZYCH od 1,— zł do 2,— zł.

zg 27 622

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

POLECAM: **przepisowe mundurki i płaszcze szkolne oraz wszelką odzież męską chłopięcą i dziecięcą**

ASYGNATY KREDYT

PRAWDZIWĄ

sensację wywołuje nadzwyczajna REDUKCJA CEN wielkich partyj materiałów ***na ubrania i palta.***

MECH. FABRYKA ODZIEŻY

W. Konkiewicz

POZNAŃ · STARY RYNEK 8

Zanim kupisz ROWER

wstąp z zaufaniem **do największej i najtańszej fachowej firmy**

ŚW. MARCIN 55

Tg 29 492/3-33,45,6

Kolonialkę

dobrze zaprowadzoną sprzedam tanio z powodu choroby dzierżawa 60, towar magiel, mieszkanie 1 000,— Gwiaździsta 7.

zd 7 682

Po zdrowie i wypoczynek! Tg 21 353

NIEMIRÓW-ZDRÓJ

Tani sezon jesienny: 20. VIII. — 10. X.

Wytwarzamy **Mąkę Mięsną**

przedniej jakości

dla trzody chlewnej, bydła i drobiu

PRZETWORY ZWIERZĘCE

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Poznań 14 — tel. 27-75 zg 27624

TAPETY - CERATY - LINOLEUM

Koczorowska i Borowicz

tylko **Poznań, Al. Marcinkowskiego 24**

naprzeciw Banku Gospodarstwa Krajowego.

d 2 8 si

Polecamy jako wyjątkowo korzystne kupna okazyjne:

prawie nowy z karoserią 5-osob. **MERCEDES - BENZ 6-cyl.**

mało używany z karoserią oryg. ameryk. 6-7 osob. **CHEVROLET**

używany z karoserią oryg. krytą 6-osob. **LANCIA**

ng 48223

BRZESKIAUTO S. A., Poznań

Dąbrowskiego 29, tel. 63-23, 63-65 **Oddz. Jak. Wujka 8, tel. 60-70**

Przedstawicielstwo najpoważniejszych fabryk samochodowych.
Fabryka karoserii — warsztaty mechaniczne — garaże — stacja obsługi.

Żądajcie w cukierniach, restauracjach, składach

płynnego owocu

Caprice

KANTOROWICZA

Orzeźwia — zawiera witaminy jest pyszny!

dg 24 09

AUTORYZOWANE MIEJSCE SPRZEDAŻY ZEGARKÓW

Ω OMEGA

Stefan Hubert

Poznań

Św. Marcin 45

Telefon 14-55

Ng 47431

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, **w tym 5 nagłówkowych.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Parcelę
mieszkaniem, ogrodem tramwaju sprzedam. Pałacza 145. zdg 7 728

Domek
2 × 3 pokoje sprzedam korzystnie. Adres Kurier Poznański zdg 7 774

Willa
dochód 3 500,— cena 29 000, wpłaty 20 000,— Czachorowski, Święty Wojciech 30. zdg 7 810

Parcelę
sprzedam, budowa wolna. Właściciel Górczyńska 7. zdg 7 313

Dwie
parcele budowlane sprzedam. — Oferty Kurier Poznański zdg 7 708

Dom
piętrowy w Swarzędzu, 2 składami, rynku sprzedam. M. Dykiert. Swarzędz. zdg 7 885/6

Kamienicę
bez stempli, centrum, dochód 5 500,— cena 46 000,— wtem 10 amortyzacji sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 7 965

Inowrocław — Zdrój
dom I ptr. 2 mieszk. (rodzaj willi) z ogrodem, owoc ca 2 morgi i placem budowlanym
do sprzedania
cena 18 000,— Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 7 876

2. PIENIĄDZ

Młody
rzutki kupiec posiadający 3 000 zł gotówki, prosi o uczciwe propozycje. Oferty Kurier Poznański zdg 7 779

Lekarz
przyjmie osoby na dożywocie do swego pierwszorzędnego sanatorium nad morzem za złożeniem 50 000 zł gotówką, która to suma będzie zahipotekowana na jego nieruchomości bez długu, wartości 800 000 zł, której oprocentowanie stanowić będzie ekwiwalent za całkowite utrzymanie, leczenie i pielęgnację. Informacji udziela Zamiarowa, Bydgoszcz. Dworcowa 47. ng 48 523

Kupię
hipotekę z damnem Poznaniu. — Oferty Kurier Poznański zdg 7 925

4 000,—
złotych wypożyczę na dom Poznaniu. Oferty Kurier Poznański zdg 7 895

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Worochta n/Prutem 750 m
n. p. m. Przepiękną jesień, idealny wypoczynek, dozwolone wycieczki na wszystkie szczyty w Czarnohorę i Gorgany, wygodne pomieszczenia polecają chrześcijańskie pensjonaty: „Ada", „Danusia", „Lena", „Liliana", „Maleńka", Marysia", „Mela", „Oaza", „Perełka", „Pod Matką Boską", „Skarbówka", „Szarotka", „Światowid", „Ustronie", „Zacisze", „Złoty Róg". zdg 8 000

4. OSOBISTE

Studenta
proszę o fotografię. Oferty Kurier Poznański zdg 7 572

Polecajcie
Śniadalnie Sobczyńskiego. Ratajczaka 2. Smaczne, tanie śniadania, obiady i kolacje. zdg 7 363/4

Ostrzeżenie
Doszło do mej wiadomości rozgłaszanie o mnie fałszywych wieści. Ostrzegam, że oszczerców rozgłaszających te wieści ścigać będę na drodze sądowej. Bolesław Sosiński, Mylna 11. zdg 7 990

6. OŻENKI

Urzędnik
prywatny, wdowiec lat 48, katol. na dobrej posadzie 750,— zł dochodu miesięcznie, właściciel ładnej willki, wartości 30 000,— zł, zdrowy, inteligentny, wysokiej postawy, szuka żony, miłej, oszczędnej, gospodarnej z majątkiem. Tylko oferty poważne Kurier Poznański dg 24 128

Marszantkę
zaangażuję. Cel matrymonialny. Oferty Kurier Poznański ng 48 509/10

7. SPRZEDAŻE

Motocykl „Phänomen"
motorem Sachsa 2.75 KM 2 biegi i wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena
695,—
Wul - Gum,
Poznań, Wielkie Garbary 8. Pg 29 113-19,79

Po
Meble
tanie i solidne, spieszą wszyscy do
„Hali Mebli"
Wrocławska 38. Dogodne warunki spłaty. Pg 29 459-57,30

Chcesz korzystnie kupić
Meble
być zadowolony z obsługi to z całym zaufaniem na Jezuicką 10 (Świętosławska).
„Dom Okazyjnego Kupna".
Pg 29 138-28,30

Tarcze
gimnazjalne oddaje wytwórnia składom. „Kultura", Poznań, ul. Półwiejska 31. zdg 7 557

Pianino
używane dobrze utrzymane sprzeda korzystnie Centralny Magazyn Pianin, Poznań, Pierackiego 11. Ng 47 415

Meble
najtaniej
fabryczny skład mebli
Wrocławska 19. dg 24 026

Wózki dziecięce lalkowe,

Łóżka dziecięce, zabawki największy wybór — bezkonkurencyjnie niskie ceny
L. Krause
Poznań, Stary Rynek nr 25/28. Przyjmujemy asygnaty. Pg 29 466-33,24

Pies
(pintscher) kolor czekoladowy — bardzo czujny na sprzedaż. Polna 5, m. 20. zdg 7 700

Stół
na 12 osób oraz inne meble sprzedam bardzo korzystnie. Grunwaldzka 19, m 13. zdg 7 716

Akordeon
Rigoleto jak nowy korzystnie sprzedam. Restauracja, Gajowa 5 zdg 7 698

Buty
długie 42, radjo bateryjne. Mickiewicza 18 a — 7. zdg 7 816

Rzeźnictwo
w centrum pierwszorzędne urządzenie, zaprowadzone sprzedam zaraz. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 7 803

Royal
amerykańskie maszyny do pisania. Wymiana maszyn starych, na dogodnych warunkach płatności. Piekary 5. zdg 7 797

Pomidory
do zapraw oddaję. Zieliński, — Aleja Rycerska 2. zdg 7 709

Sprzedam
dwie szafy kuchenne styl niemiecki, radioaparat i westfalkę, obejrzeć od 4 godz. Stary Rynek 89. zdg 7 798

Piec
stałopalny ekonomiczny, nowy okazyjnie „Technogaz", Dąbrowskiego 81. zdg 7 837

Wiktor
Czysz,
Szkolna 11
Torby
Teki
Śniadanki
szkolne.
P 29 149-32.8

Meble
kupuje się najtaniej u
Bakosia, Stary Rynek 51
gdg 3 904-5

1 200 samochodów
rozebranych używane części podwozia mleczarskie opony najtaniej w firmie Autoskład, Poznań, Dąbrowskiego 89, tel. 46-74 d 23 879-80

Wozy
kastowe trzy, cztery calowe okazyjnie. Mylna 32. zdg 7 511.2

Biała szafa
162 cm szeroka, stół okrągły i 3 krzesełka wyściełane, modne, korzystnie sprzeda. Al. Marcinkowskiego 17, m. 8 zdg 7 808/9

Piszącą
maszyną małą i dużą. Św. Józefa 9 a, m. 5. zdg 7 943

Kolonialno
delikatesowy korzystnie oddam. Wędzikowski, Piekary 11. zdg 7 948

Maszynę
piszącą tanio. Chwaliszewo 23, m. 4. zdg 7 949

Wózek
dziecięcy składany okazyjnie. Św. Józefa 9 a, m. 5. zdg 7 951

Biurko
regały, fotele, umywalka marmurowa, odkurzacz elektryczny tanio. Wierzbięcice 4 — 1. zdg 7 982

Karetkę
sprzedam. Gniezno, Warszawska 11. zdg 7 970

10. MAJĄTKI

Resztówka
z najpiękniejszych Wielkopolsce, 370 buraczanej, szlachecki dwór, 10 pokoi, kanalizacja, elektryczność, park, ogrodu 14. Cena 155 tys., wpłaty 75 000,— amortyzacja 50 lat. Tylko poważne oferty Kurier Poznański zdg 7 801

11. KUPNA

Kupię
laicę. Oferty Kurier Poznański zdg 7 385

Repozytorium
spożywcze, delikates. zaraz korzystnie. Oferty Kurier Poznański zdg 7 616

Tokarkę
wiertarkę i szlifierkę na zapęd kupię natychmiast. Oferty Kurier Poznański zdg 7 748

Parkowiec
lub powózkę niską używaną kupię. — Zgłoszenia uprasza W. Mroczkiewicz, Wronki. zdg 7 858

Wózek
ręczny dwukołowy używany kupię. Zgłoszenia uprasza Fr. Mroczkiewicz, Wronki, Rynek 2. zdg 7 859

Kolejki polnej
500 metrów z lorkami oraz
betoniarkę
w dobrym stanie kupię natychmiast. Oferty z ceną Kurier Poznański zdg 7 827

Motor
12—16 KM pędzony ropą, naftą, benzyną, spirytusem lub gazem kupię. Wejman, Poznań, Kościelna 17. zdg 8 020

Półciężarówkę
używaną na chodzie 1 500 kg kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 8 012

Toru
ca 500 mb używanego w dobrym stanie do kolejki polnej kupi Nadleśnictwo Rydzyna, pow. Leszno, dokąd uprasza się kierować szczegółowe oferty. dg 24 131

Limuzynę
4 osobową dobrej marki kupię za gotówkę z rąk prywatnych. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego pod dg 24 129

12. DO WYNAJĘCIA

2
puste, gaz, elektryka, łazienka 45 jednopokojowe słoneczne, suterena 35, Ostroroga, Zakręt 13. dg 24 126

Czteropokojowe
komfort. Sołacz, Śląska 11. zdg 7 868

Pokój
kuchnia przynależnościami, willi, bezdzietnym. Wioślarska 68, przy Miasteczku. zdg 7 870

Pokój
kuchnię z meblami oddam. Szamarzewskiego 16, m. 21. zdg 1 782/3

Willi
3 pokoje kuchnią, łazienką. Fryderyka Skarbka 41. zdg 7 929

Trzypokojowe
50,— miesięcznie 1½ roku z góry. Wędzikowski, Piekary 11. zdg 7 947

Jednopokojowe komf.
Trzypokojowe
Czteropokojowe, centrum.
„Jur"
Piekary 26. zdg 7 962

Czteropokojowe Sześciopokojowe
komfortowe ewentualnie garaż. Matejki 68 (blisko Grunwaldzkiej), telefon 35-68. zdg 7 984

Pięciopokojowe centrum
II p. dla lekarza lub na biuro 145,— miesięcznie. Oferty Kurier Poznański zdg 8 014

3
pokoje kuchnia, łazienka przy Kolejowej. Zgłoszenia Wierzbięcice 21, m. 2. zdg 7 981

13. SZUKA MIESZK.

Mieszkanie
na praktykę dentystyczną blisko Poznania, dobra egzystencja. — Adres wskaże Kurier Poznański zdg 7 771

Dużego
pokoju kuchnią, słonecznego, elektryczność w obrębie parafii Bożego Ciała poniżej 4 piętra od gospodarza poszukuje stałowy funkcjonariusz państwowy. Oferty Kurier Poznański zdg 7 760

Pokoju
kuchnią wprost gospodarza, z góry, pewien płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 7 796

Pokoju
kuchnią, pewny płatnik, rok z góry. Oferty cena Kurier Pozn. zdg 7 739

Szukam
dwupokojowego mieszkania, okolicy Tamy Garbarskiej. Kuźdowicz, Tama Garbarska 1. zdg 7 792

Małżeństwo
bezdzietne na posadzie, pokój gospodarza, okolice Wildy, Półwiejskiej, Chwaliszewa. Oferty Kurier Poznański zdg 7 790

Osiedle
Grunwaldzkie, pewien płatnik szuka 3—4 pokoi. Oferty Kurier Poznański zdg 7 799

3
pokoi poszukuje inżynier, płacę z góry, pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurier Poznański zdg 7 847

Emeryt
szuka 1—2 pokoi z kuchnią od zaraz z kaucją. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 7 832

3—4 pokojowego
mieszkania komfortowego w pobliżu Kaponiery poszukuję od 1. 10. Oferty Kurier Poznański zdg 7 931

Mieszkania
2—3 przynależnościami. Oferty Kurier Poznański zdg 7 946

Pokoju
kuchnią, okolica Starego Rynku zaraz, dzierżawa z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 7 989

Emerytka
poszukuje pokoju z kuchnią. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 7 884

15. POKOJE UMEBL.

Pokoik
elektryczność, tylko solidnemu panu. Fr. Ratajczaka 11a, — m. 69. zdg 4 869

Pokój
umeblowany, słoneczny w willi na I p. centr. ogrzewanie wynajmę kulturalnemu panu zaraz lub od 1 września. Aleja Wielkopolska 11, trzecia willa na lewo za mostem, w drodze na Sołacz. zdg 7 306

Pokój
umebl. intelig. osobie najchętniej urzędnikowi lub wojskowemu wynajmę zaraz lub od 1. 9. Szamarzewskiego 38, m. 10. zdg 7 336

Grunwaldzka
5, m. 5. zdg 7 732

Próżny
umeblowany. Matejki 61 — 11. zdg 7 721

Niegolewskich
7, m. 7. zdg 7 780

Śniadeckich
6 — 5. zdg 7 778

Nowoczesne niekrępujące
Ratajczaka 19 — 10, 1 — dwuosobowe. Rzetelna obsługa, — utrzymaniem. zdg 7 821

Pokoik
Plac Sapieżyński 8 — 5. zdg 7 850

Ładny
Towarowa 21 a, I piętro, lewo. zdg 7 871

Pokój
Piekary 8a, m. 41. zdg 7 841

Umeblowany
dla 2 pań, używaniem kuchni 1. 9. Kanałowa 10, m. 16, wchód Kolejowej. zdg 7 934

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 21 sierpnia.

6.15 audycja poranna; — **11.57** sygnał czasu; **12.03** dziennik południowy; **12.15** aktualna pog. rolnicza; **12.25** konc. rozrywkowy w wykonaniu orkiestry klubu mandolinistów „Sempro Vivo" pod dyr. Zenona Szymborskiego (z Poznania); **15.45** wiadomości gospodarcze; **16.00** Teatr Wyobraźni dla dzieci: 1) „O Jakubku Brudolubku" — obrazek Lucyny Krzemienieckiej, 2) „Tęczowa bajka" — obrazek Kazimierza Konarskiego; **16.30** „Od poranku do wieczora" — koncert ork. z Krakowa; **17.30** koncert solistów. Wykonawcy: — Magdalena Polówna (śpiew) i Antoni Szafranek (skrzypce); **17.50** nowy rezerwat w Beskidzie Niskim — pogadanka; — **18.00** nasz program; **18.10** program na jutro; **18.15** melodie tyrolskie (płyty); — **18.50** pogadanka aktualna; **19.00** muzyka lekka w wykonaniu wojskowej orkiestry reprezentacyjnej pod dyr. kpt. M. Chmielewicza; **19.40** transmisja fragmentów międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych Polska—Niemcy; **20.00** audycja dla Polaków za granicą. Młodzież polska z zagranicy na obozie — w opracowaniu Ireny Gombrowicz; **20.45** dziennik wieczorny; **20.55** „Nowiny leśne" — prof. Jan Kloska; **21.05** „Tydzień gór" — góralski zespoły orkiestrowe i śpiewacz przed mikrofonem P. R. w Wiśle (przez Katowice); **21.45** nowości literackie omówi Kazimierz Czachowski (z Krakowa); **22.00** muz. taneczna w wyk. małej orkiestry P. R. z udz. „Czwórki Radiowej"; **22.50** ostatnie wiadomości.

Niedziela, dnia 22 sierpnia.

8.00 audycja poranna; **9.00** regionalna transmisja z Wisły z okazji „Święta Gór"; **11.30** drobne utwory skrzypcowe i organowe — (płyty); **12.03** od Kamieńskiego do Karłowicza — poranek muzyczny. **13.10** koncert muzyki lekkiej i tanecznej; **15.00** audycja dla wsi. — **16.00** koncert rozrywkowy dla młodzieży z Parku na Woli; — **17.30** transmisja regionalna z Wisły z okazji „Tygodnia Gór"; **18.15** „W ruinach z czasów Mirosa" — felieton; **18.30** utwory Klaudiusza Debussy'ego; **19.35** transmisja z międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych Polska — Niemcy; **20.00** wiązanki operetkowe w wyk. zespołów wokalnych (płyty); **21.00** „Transmisja z ogrodu zoologicznego" — Wesoła Syrena; **22.00** recital śpiewaczy Desire Ligeti **22.30** Fryderyk Deldius (płyty).

WARSZAWA

Sobota, 21 sierpnia.

Warszawa II — 13.00 koncert rozrywkowy (płyty); **14.00** parę informacyj (płyty); **14.06** Juliusz Massenet: „Wermer" — opera w 4-ch aktach. Dir. Ellie Cohen — (płyty); **22.00** wiadomości sportowe; **22.05** „Korespondencja w sprawie Stasia" — monolog Światopełka Karpińskiego; **22.20** koncert rozrywkowy w wykonaniu zespołu Wiktora Tychowskiego; — **23.00—1.00** muzyka taneczna (płyty).

Niedziela, 22 sierpnia.

Warszawa II — 15,00 koncert w wykonaniu zespołu salonowego; **16,00** Jan Brahms — płyty; **16,58** program na jutro; **22,00** wiadomości sportowe **22,05** muzyka taneczna — płyty.

POZNAŃ

Sobota, 21 sierpnia.

Poznań — 12.15 skrzynka rolnicza; **13.00** „Życie kulturalne i społeczne Poznania"; **13.05** koncert rozrywkowy (płyty); **14.05** przegląd giełdowy; **14.15** wybitni artyści hiszpańscy (płyty); **14.40** pogadanka społeczna; **18.00** „Nasze wycieczki"; **18.05** melodie ludowe — (płyty); **18.25** „Wesołe porachunki" (Tydzień w żarcie i piosence); **18.40** program na jutro; **18.45** wiadomości sportowe lokalne; **23.00** muzyka taneczna (płyty).

Niedziela, 22 sierpnia.

Poznań — 11,30 program na jutro; **11,35** z okazji święta gór — płyty; **13,00** o poezji bułgarskiej, felieton Ludmiry Rubacha; **14,40** niedzielne popołudnie u Wujaszka Kazia — audycja dla dzieci; **20,00** koncert rozrywkowy — płyty. W przerwie o godz. **20,15—20,20** „U studentów" — humoreska Bolesława Prusa; **20,35** wiadomości sportowe; **22,30** Saint-Saens: Czajkowski — płyty; **23,00** słynne zespoły grają do tańca — płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

Sobota, 21 sierpnia.

15.10 Koenigsw. Muzyka z płyt. **15.20 Wrocław.** Muzyka skrzypcowa. **16.00 Lipsk.** Wesoły program muzyczny. **16.05 Praga.** Koncert popularny.

17.00 R. Paris. Koncert orkiestrowy. **17.30 Budapeszt.** Muzyka popularna.

18.00 Londyn R. Muzyka taneczna. **18.05 Luksemburg.** Koncert życzeń. — **18.10 Hilversum I.** Muzyka taneczna.

19.00 Budapeszt. Koncert wokalny. **Mediolan.** Muzyka rozrywkowa. **19.05 Ryga.** Koncert symf.

20.00 Londyn R. Koncert symf. z udziałem solistki (fortepian), — **Droitwich.** Muzyka taneczna. — **Sottens.** „Torreador" opt. Adama. **20.30 R. Paris.** Koncert symf. — **Strasburg.** Koncert z udz. Taubera (tenor).

21.00 Wiedeń. Muzyka Mozartowska w wyk. solisty (fortepian). **Rzym.** Wieczór oper (Lualdi i R. Straus). **21.15 Lipsk.** Godzina humoru.

22.00 Sztokholm. Muzyka taneczna. **Droitwich.** Muzyka lekka. **22.10 Bruksela flam.** Utwory Monteverdiego.

23.00 Luksemburg. Muzyka taneczna. **23.15 Kopenhaga.** Muzyka taneczna (do 1.00).

24.00 Frankfurt i Sztutgart. Muzyka rozrywkowa.

Niedziela, 22 sierpnia.

14,00 Königswush. Koncert rozrywkowy i transmisje zawodów lekkoatletycznych.

15,00 Wrocław. Wesoła audycja. **15,40 Wiedeń.** Koncert kameralny z Salzburga. **15,50 Budapeszt.** M. cygańska.

16,00 Praga. Koncert z Piszczan **Sztokholm.** M. z płyt.

17,00 R. Paris. Koncert ork. **17,05 Praga.** „Pocałunek" op. Smetany (fragm.)

18,00 Luksemburg. M. taneczna. **Frankfurt.** Wesoły koncert.

19,00 Budapeszt. M. salonowa. **19,30 Wiedeń.** „Boccacio" op. Suppego. **19,50 Hilversum I.** Koncert symfoniczny z Scheveningen.

20,00 Monachium. Koncert z udz. solistów. **Königswush.** Melodie operetkowe. **Królewiec.** M. taneczna. **20,30 Lyon.** Koncert symfoniczny.

21,00 Mediolan. „Le donne curiose" op. Wolf-Ferrariego. **Bruksela flam.** Koncert symf. z Knocke. **Sztutgart.** M. taneczna.

22,00 Sztokholm. „Carmen" op. Bizeta. **22,30 Budapeszt.** M. cygańska. **Wrocław.** Muzyczka na organach Wurlitzera.

23,00 Lipsk. Koncert z udziałem solistów. **R. Paris.** M. taneczna (do 1.00). **Kopenhaga.** M. taneczna (do 0.30).

24,00 Sztutgart i Frankfurt. — Koncert.

Niekrępujący
Plac Nowomiejski 5 — 15.
zdg 7 950

Zaraz
później frontowy jedno, dwuosobowy. Półwiejska 21 — 11.
zdg 7 953

Nowomiejski
6 a — 25, obszerny, frontowy.
zdg 7 955

Pokój
duży, niekrępujący, balkon. Konopnickiej 20, m. 6. zdg 7 986

Niekrępujący
Łąkowa 13 — 5. zdg 7 994

Przyjezdnym
Plac Kolegiacki 5 — 3.
zdg 8 004

Elegancki
wygodami. Łąkowa 14 — 22, duża brama. zdg 8 001

Frontowy
słoneczny. Focha 30, m. 8.
zdg 8 005

Tani
ładny. Pocztowa 28, m. 3.
zdg 8 009

Frontowy
Dąbrowskiego 50 — 4. zdg 7 967

Dwuosobowy
śliczny dobrym utrzymaniem. — Jackowskiego 21 — 19.
zdg 7 919

Centrum
frontowy, czysty, wygody. Składowa 11 — 7. zdg 7 891

Dąbrowskiego
36 — 8. zdg 7 897

Elegancki
jedno — dwuosobowy, słoneczny, frontowy, kaloryfery, obiadami. Wierzbięcice 5, mieszkanie 5 — 16—19,30. zdg 7 975

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
2 osobowego czystego, telefon. — Oferty Kurier Poznański
zdg 7 933

Czystego
25,— zł szuka urzędniczka od 1. 9. 37. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 942

Skromna
szuka pokoju wspólnego poniżej 10 złotych. Oferty Kurier Pozn.
zdg 7 904

Urzędnik
pokoju umeblowanego, Działowy, Wolnica, Młyńska, Kręta, cena. Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 7 892

17. LOKALE

Skład
urządzeniem mieszkaniem, śródmieściu 500 zł. Adres Kurier Poznański zdg 7 824

Garaż
do wynajęcia. Aleje Marcinkowskiego 5, telefon 15-36, Warko-Auto. zdg 7 988

Skład
z 4 pokojami względnie 7 pokojami nadający się na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe (zwłaszcza zbożowe) w centrum miasta powiatowego korzystnie od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Mogilno, plac Marsz. Piłsudskiego 6.
zdg 7 857

18. DZIERŻAWY

Apteka
na Pomorzu poszukuje młodszego pomocnika najchęt. z wojew. egzaminem., język niem. konieczny. Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego z podaniem pretensji i referencji dg 24 108

TEATRY

Poznań, piątek, 20. 8.

TEATR POLSKI: Piątek, 20. 8. godz. 20: „Dwaj mężowie pani Marty".

KINA

Poznań, piątek, 20. 8.

APOLLO: „Dorożkarz nr. 13".
CORSO: „Czarownica".
GLORIA: „Teodora robi karierę"
GWIAZDA: „Tajemnica Panny Brinx".
METROPOLIS: „Romans w Budapeszcie".
OŚWIATOWE 1. C. L. „Wielka Księżna i chłopiec hotelowy".
RENAISSANCE: Borys Karloff w filmie „Zemsta Johna Elmana"
SŁOŃCE: „Łódź podwodna nr 9"
SFINKS: „Królowa tańca".
ŚWIT: „Sprzedawca traktorów".
TĘCZA-Łazarz: „Ramona".
TĘCZA-Wilda: „Dla Ciebie Mario".
WILSONA: „Bohater".

Trzystapięćdziesiątmórg
buraczanej
Dwadzieściamórg
łąki, żniwami, 10 koni, 28 bydła, 30 świń, maszyneria, kompletne
zabudowanie
masywne, domek ludzki ,szosa — kolejka, miejscu Kujawy
dwanaścieletnie
objęcie 22 000.— wydzierżawię
Nowak,
Poznań, święty Marcin 22.
zdg 7 441

23. ROZMAITE

Dziecko
oddam chłopczyka. Oferty Kurier Poznański zdg 7 762

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2
przy Świętokrzyskim
przyjmuje udziela porady, pomocy położniczej. dg 23 872/3

24. NAUKA

Kursy Handlowe
Skrzypczak, pl. Wolności 2. — Początek 2 września. zdg 7 592

Francuskiego
kto nauczy? Oferty ceną Kurier Poznański zdg 7 718

Gimnazjastki (stów)
przyjmie kulturalny dom. Ogrodowa 19 — 3. zdg 7 938

Gimnazjastów
utrzymaniem, pomoc w nauce. — Focha 30, m. 8. zdg 8 006

25. MUZYKA

Pianista
akordeonem, potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 7 833

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Panna
inteligentna, uczciwa, z poleceniem do wszystkiego od zaraz lub 1. 9. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 521

Sierota
inteligentna, gotowanie, zaprawy, pieczywo, przyjmie posadę samotnych zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 7 539

Gospodyni
samodzielna (Kurlandką Łotewka) znająca dobrze kulinarję, — również leczniczą, masaż i szycie poszukuje posady u osób starszych, samotnych. Wilno, Zarzecz - Filarecka 58 — 1, Ella.
zdg 7 395

Gospodyni
samodzielna, praktyka, młoda, inteligentna, dobre świadectwa na majątek lub do małej rodziny szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 736

Gosposia
uczciwa, zaufana poszukuje posadomu. Oferty Kurier Poznański
dy do 1 lub 2 osób w lepszym
zdg 7 722

Inteligentna
siła pierwszorzędna przyjmie zaraz posadę samodzielnej gospodyni w Poznaniu. Oferty Kurier Poznański zdg 7 770

Prania
poszukuję. Oferty Kurier Pozn.
zdg 7 749

Uczciwa
czysta, pracowita poszukuje posady z gotowaniem, dobrze polecona. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 860

Dziewczyna
bardzo dobre świadectwa szuka posady tylko szlachetnych państwa. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 906

Osoba
inteligentna szuka posady w charakterze gospodyni, znam również szycie u samotnej osoby lub u wdowca z małymi dziećmi. Oferty Kurier Poznański zdg 7 924

Dziewczyna
szuka posady z poleceniami. — Oferty Kurier Poznański
zdg 7 999

Gosposia
poszukuje posady od 1. dobrze polecona u samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 7 595

Inteligentna
lat 22, pracowita, uczciwa zajmie się domem jednej osoby, — w charakterze gosposi. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 7 662

Wiejska
bardzo dobrymi poleceniami, pracowita, zaufana poszukuje posady od 1. lub 15. 9. do 2—3 osób lub 1 starszej pani. Łaskawe zgłoszenia kierować proszę Kurier Poznański zdg 6 514

Dziewczyna
do wszystkiego zna język polski i niemiecki szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański
zdg 6 452

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi dzielnica obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 6 553

Osoba
starsza znająca pracę i gospodarstwo domowe poszukuje posady do 1 lub 2 osób w lepszym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 6 209

Uczciwa
dziewczyna prowincji poszukuje posady z gotowaniem od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 6 162

Krawcowa
pierwszorzędna domowa lub wyręczycielka pani domu poszukuje posady na wieś, świadectwa pierwszorzędne. Oferty Kurier Pozn.
zdg 6 289

Młodsza
dziewczyna szuka posady do lekkich prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 5 664

Młoda
rzetelna samodzielnym gotowaniem szuka do 1 lub 2 osób. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 820

Praczka
uczciwa czysto pierze szuka prania. Oferty Kurier Poznański
zdg 6 678

b) Inni

Maszynistka
biegła szuka posady. Wymagania skromne. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 6 680

5 000 zł
kaucji poszukuję posady kierowniczej względnie biurowej lub generalne zastępstwo. Oferty Kurier Poznański pod zdg 7 591

Biuralistka
z długoletnią praktyką, znająca książkowość notarialną i język niemiecki, pisząca na maszynie szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 693

Ekspedientka
rutynowana dobrej prezencji, — praktyką, pracowita, sumienna, niemieckim szuka posady. (Konfekcji damskiej, męskiej, dziecięcej, bielizny.) Oferty Kurier Poznański zdg 7 517

Biegła
maszynistka polsko - niemiecka, rozległa praktyka biurowa, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 384

Krawcowa
domowa szuka posady, specjalność płaszcze kostiumy, również na wieś. Oferty Kurier Poznański zdg 7 842

Mechanik-elektromonter
z długoletnią praktyką kierownik warsztatów elektromechanicznych budowy aparatów samoczynnych w najpoważniejszych zakładach zagranicznych, obznajmiony dokładnie budową ruchu wielkich elektrowni turbiny parowe i wodne, generatory, rozdzielnią, uzwojeniem silników, transformatorów Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego pod zdg 7 519

Bławatnik
konfekcjoner, władający dobrze po niemiecku poszukuje posady od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 7 704

Szofer
rzemieślnik po wojskowości poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 750

Lokaj
lat 21, szuka posady, obojętna miejscowość. Oferty Kurier Poznański zdg 7 738

Panna
inteligentna bardzo dobrymi świadectwami przyjmie posadę jako dochodząca pokojowa w Poznaniu. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 800

Panienka
inteligentna, kochająca wieś, — dzieci, praktyka, robótki, wyręczenie pani szuka posady 1 wrzesień. Łaskawe oferty Cichorska, Buk. Ng 47 434

Początkująca
ekspedientka do składu pieczywa język polsko - niemiecki, szuka posady od zaraz lub od 1 września. Zgłoszenia do Kuriera Pozn.
zdg 7 905

Niemka
bona szuka posady do lepszego domu. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 991

Praktykant
drogeryjny, ekspedient, zna dział kolonialny, dekoracje, okna szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 872

Poszukuję
posady zarządu domem lub do dzieci. Krój, szycie, robótki ręczne. Zgłoszenia: Nowak, Rabiańska 15, II p. Toruń.
Pg 29 495-64,91

Karmelarz
laborant poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 974

100—200
kaucji za posadę robotnika, woźnicy, stróża domowego. Oferty Kurier Poznański zdg 7 923

Stenotypistka
polski - niemiecki szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 7 126

Uczennica
rzeźnicka z półroczną praktyką poszukuje zajęcia. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 7 325

Ogrodnik
kawaler dzielny w swym zawodzie poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 322

Posady
poszukuję najchętniej do dzieci władam językiem polskim, francuskim. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 491

Marszantka
siła pierwszorzędna, kilka lat praktyki wzgl. jako eksp. poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 7 548

Uczeń
szewski z długoletnią praktyką szuka posady od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 7 523

Bufetowa
sumienna z obsługą gości dobre świadectwa. Oferty Kurier Pozn.
zdg 7 685

Poszukuję
posady bufetowej lub kelnerki od zaraz. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 665

Rządca - administrator
żonaty, szuka posady kaucyjnej. Oferty Kurier Pozn. zdg 7 674

Młody
robotnik, żonaty szuka pracy — jakiejkolwiek z gwarancją. Oferty Kurier Poznański zdg 7 431

Lekarze
dentyści — wykonuję jeszcze dla kilku panów (pań) technicznych prac. tanio. Oferty Kurier Pozn.
zdg 7 151

Dziewczyna
bez spania na cały dzień. Oferty Kurier Poznański zdg 7 087

Reemigrantka
panna lat 18, z dobrą konwersacją francuską, zdrowa i wesoła, obecnie na posadzie poszukuje od 1. 9. lub od 15. 9. odpowiedniej posady do dzieci w Poznaniu lub blisko Poznania. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego
zdg 6 754

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady po domach. Oferty Kurier Poznański zdg 6 856

Emeryt
szuka posady stróża domu, inkasenta, administratora, za skromnym wynagrodzeniem. — Oferty Kurier Poznański zdg 6 858

Bufetowa
młoda szuka posady od zaraz. — Oferty Kurier Poznański
zdg 6 892

Kaucję
złoży inteligentna młoda panienka przy otrzymaniu posady kasjerki lub ekspedjentki. Oferty Kurier Poznański zdg 6 005

Uczeń
syn uczciwych rodziców poszukuje miejsca elektro-mechanika lub innej posady. Oferty Kurier Poznański zdg 6 021

Stenotypistka
polski, niemiecki szuka posady. Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 5 983

Magistra
farm. młoda z 7 mies. praktyką wolna od 1. 9. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kuriera Poznańskiego zdg 6 050

Krawcowa
dobra tanio w dom szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 079

Kołdry
szyję 2 zł dziennie, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 118

Syn
porządnej rodziny, lat 18 ukończoną szkołą wydziałową poszukuje jakiejkolwiek posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 651

Praktyki
biurowej poszukuje, ukończony wyższy kurs handlowy. Oferty Kurier Poznański zdg 6 662

Biuralistka
poszukuje posady, pensja 30 zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 584

Dziewczyna
do dzieci 1—2 długoletnim świadectwem szuka posady od 1. 9. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 706

Panienka
uczciwa, czysta, pracowita, lat 18, zna język francuski, poszukuje posady do dzieci jako początkująca. Oferty Kurier Poznański
zdg 6 343

Młody człowiek
poszukuje jakiejkolwiek pracy w mieście najchętniej do koni. Łaskawe oferty proszę kierować do Kuriera Poznańskiego zdg 6 932

Robotnik
po wojskowości z prowincji z dodobrym poleceniem szuka pracy najchętniej do koni. Oferty Kurier Poznański zdg 7 073

Krawcowa
poszukuje posady poza dom, jesienne modele, kroje, szycie pierwszorzędne. Mostowa 32, m. 6.
zdg 7 075

100,— zł
dam za wskazanie posady magazyniera, inkasenta itp. Oferty Kurier Poznański zdg 7 001

18 - letnia
panienka szuka posady jako początkująca ekspedientka lub do dzieci, zna cośkolwiek francuski w mowie i piśmie. Oferty Orędownik, Poznań zd 6 344

Samodzielna
ekspedientka branży kolonialnej, pierwszorzędne świadectwa, polecenia, poszukuje posady. Maria Łakoma, Poznań, Ławica, u pp. Gałeckich. zd 7 515

27. WOLNE MIEJSCA

Stenotypistka
z dokładną znajomością języka niemieckiego, zechce się zgłosić na stałą posadę. Łaskawe zgłoszenia z podaniem referencji do Kuriera Poznańskiego zdg 7 399

Adwokat poszukuje samodzielnej biegłej
sekretarki - stenotypistki
obeznanej z wszelkimi pracami biurowemi. Posada stała. Miasto pow. blisko Gdyni. Uprasza się o złożenie oferty do ekspedycji Kuriera Poznańskiego dg 24 124

Technik - dentystyczny
może się zgłosić od zaraz, który pracuje perfekt w złocie i kauczuku. Proszę o dołączenie odpisu świadectw J. Młodyszewski, dentysta, Jabłonowo Pom.
zdg 7 516

Spawacze
elektryczni specjaliści na elektrody Baildona są poszukiwani przez przemysł przetwórczy na G. Śl. Oferty nadsyłać: skrzynka pocztowa nr 26, Mikołów.
dg 24 118

Potrzebni
pierwszorzędni fachowcy szklarze techniczni (na palniku) — dobre wynagrodzenie. Oferty „Szklarze" Biuro Ogłoszeń Pietraszek, Warszawa, Marszałkoiwska 115.
ng 47 825

Kucharka - gospodyni
dobre świadectwa od 1. 9. Zgłoszenia św. Marcin 29, m. 1.
zdg 7 702

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna. Rynek Łazarski 3, skład. zdg 7 703

Zdolni
okuwacze okien mogą się zgłosić Zjednoczone Zakłady Stolarskie, ul. Wybickiego 13/14. zdg 7 733

Potrzebna
zaraz inteligentniejsza do wszystkiego. Mickiewicza 27 — 10.
zdg 7 759

Kucharka
samodzielna potrzebna pod dyspozycję, chów drobiu na majątek. Warunki, wiek Kurier Poznański zdg 7 723

Potrzebna
posługaczka, Wyspiańskiego 11, m. 10. zdg 7 710

Fryzjerka
od zaraz. Kantaka 6. zdg 7 853

Szwajfiarzy
lub kołodziei na klubowe fotele, krzesła poszukuje. Bydgoszcz, — Śniadeckich 21, Jankowski.
ng 48 522

Podwórzowy
dobry hodowca od zaraz. Świadectwa, warunki do Maj. Kromolice, p. Kuklinów. zdg 7 745/6

Kasjer
do księgowości Szumana, pierwszorzędny od zaraz. Świadectwa warunki do Maj. Kromolice, p. Kuklinów. zdg 7 743/4

Szwajcar
obory lub rutynowany kierownik obory przy dworskiej obsłudze, na pensję i procent, stół i mieszkanie potrzebny zaraz. Majątek Dziekanowice p. Prądnik Czerwony pod Krakowem. ng 48 515

Służąca
chętnie z prowincji, uczciwa, — praniem do państwa i dwóch większych dziewczynek od września. Wymagam dobre polecenia. Podanie pensji Irena Podlewska, Koźmin, Rynek 2.
ng 48 521

Marszantka
potrzebna 40 000 mieszkańców. — Oferty Orędownik, Poznań
ng 48 511/2

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem, czysta, sumienna. Plac Wolności 10, m. 10
zdg 7 927

Pana
do czynnej współpracy zaprowadzony artykuł gotówką 300—500 zł. Oferty Kurier Poznański
zdg 7 944

Służąca
potrzebna gotowaniem, dobrze polecona. Skład, Półwiejska 6. — Kurdelski. zdg 7 961

Waflarka
zaraz potrzebna. „Gonda", Dąbrowskiego 79. zdg 7 964

Kucharka
samodzielna do wszystkiego do Grodziska. Zgłoszenia M. Żurowski, Poznań, ul. Szkolna 7 — 8.
zdg 7 985

Tokarz
na metal dobry fachowiec zaraz. Dynamo Magnet, Wały Jana nr 12. zdg 7 987

Kucharka
restauracyjna potrzebna. Zgłoszenia Probiernia Kasprowicza, Pierackiego 10. zdg 8 015

Dziewczę
do wszelkich prac domowych z gotowaniem, bez spania. Gąsiorowska, Piłsudskiego 7.
zdg 7 971

Fryzjerka
Ratajczaka 13. zdg 7 921

Kartoniarka
biegła kartony czworokątne, okrągłe. Adres Kurier Poznański
zdg 7 903

Panienka
młoda i miła jako ekspedientka do składu cukierków i delikatesów na prowincji z pełnym zaufaniem potrzebna. Oferty z podaniem warunków przy pełnym utrzymaniu do Kuriera Poznańskiego pod zdg 7 856

Bufetowa
od 1. kelner od zaraz, kaucja. „Kupiecka", Pocztowa 29.
zdg 7 874

Dziewczynę
gotowaniem. Strzelecka 3 b, m. 6
zdg 7 977

29. ROZRYWKA

RADIOLAVOX
Fr. Ratajczaka 14
tel. 32-15.
ng 47 682

Dlaczego Radioekspert?
do dobór nowoczesnego
radioodbiornika
musi być
trafny
oparty na fachowym doświadczeniu w dziedzinie budowy nowoczesnych odbiorników. Poznań, Śniadeckich 1, tel. 64-44 (piętro).
Pg 29 473-57,49

„Kapelusz"
Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi często nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska wytwórnia kapeluszy. 27-go Grudnia 2 ,podwórze.
zdg 6 693/4

Humor zagraniczny

W amerykańskim sądzie.

— My, ława przysięgłych orzekamy jednogłośnie, że skazać należy adwokata za złą obronę. (M)

(Saturday Evening Post, Filadelfia).

Przedpłata na miesiąc sierpień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr na stronie czwartej lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18 30. w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia ,najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200-149.